

AGROLOGI (AMK) – TYÖLLISTÄÄKÖ HEVOSTALOUS?

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Mustiala, 18.5.2011

Julia Launikivi

Julia Launikivi

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Tammela

Työn nimi Agrologi (AMK) – työllistääkö hevostalous?

Tekijä Julia Launikivi

Ohjaava opettaja Terhi Thuneberg

Hyväksytty 18.5.2011

Hyväksyjä

MUSTIALA

Maaseutuelinkeinojen ko

Hevostalouden sv

Tekijä

Julia Launikivi

Vuosi 2011

Työn nimi

Agrologi (AMK) – työllistääkö hevostalous?

TIIVISTELMÄ

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa on voinut opiskella Hämeen ammattikorkeakoulussa vuodesta 1994 alkaen. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) työllistymistä on kartoitettu kerran aikaisemmin vuonna 2005, joten on tullut aiheelliseksi suorittaa uusi tutkimus. Työni toimeksiantajana toimii Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan yksikkö.

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa kuinka hyvin hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneet agrologit (AMK) ovat työllistyneet, millaisiin työtehtäviin he ovat päätyneet, mikä on saavutettu palkkataso ja kuinka hyvin koulutus ja työelämä vastaavat toisiaan.

Opinnäytetyötäni varten tarvittava materiaali on kerätty Webropol-internetkyselyllä. Kysely on lähetetty kaikille hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta 1996 - 2011 valmistuneille agrologeille (AMK), jotka oli mahdollista tavoittaa sähköisesti. Kysely lähetettiin myös aikuispuolelta valmistuneille sekä opintonsa keskeyttäneille, joilla oli vähintään 40 opintopistettä suoritettuna. Kysely tavoitti 143 henkilöä, ja heistä 96 vastasi. Vastausprosentiksi muodostui 67,1 %. Tulosten analysoinnissa on pääasiallisesti keskitytty nuorisopuolen vastauksiin.

Agrologin (AMK) tutkinnon tuoma ammattitaito on tällä hetkellä yli puolelle vastaajista päätoiminen tulonlähde. Vastaajien työtilanne on melko hyvä, lähes 60 % vastaajista on kokopäivätyössä ja vakituksessa työsuhteessa yli 70 % vastanneista. Yli puolet vastaajista katsoo nykyisten työtehtävien ja koulutuksen vastaavan toisiaan. Vastaajista 38,2 % on työllistynyt hevososalalle ja hieman yli neljäsosa muille aloille.

Kehittämistarpeita on työelämäyhteyksien lisäämisessä, opetuksen monipuolistamisessa ja syventämisessä sekä työelämän toimijoiden kanssa yhdessä toteutettujen hankkeiden ja projektien määrän lisäämisessä.

Avainsanat agrologi (AMK), työllistyminen, hevostalous, koulutus, maaseutuelinkeinot

Sivut

44 s, + liitteet 11 s.

Mustiala

Degree Programme in Agriculture and Rural Industries

Equine Option

Author

Julia Launikivi

Year 2011

Subject of Bachelor's thesis

The Employment Situation of Equine Option Graduates

ABSTRACT

HAMK University of Applied Sciences offers Degree Programme in Agriculture and Rural Industries with the possibility to study in equine option since 1994. There has been a survey in 2005 where the aim was to define the employment of the equine option graduates. My commissioner, HAMK, wanted to renew this survey.

The objective of my thesis is to survey how well the equine option graduates have been employed, what types of work they have, what is their wage level and how well the education corresponds to the demands of the working life.

The information for the thesis was collected by a questionnaire in Webropol online survey and analysis software. The enquiry was sent to all equine option graduates between years 1996 – 2011 who were possible to reach online. The questionnaire was also sent to adult graduates and drop-out students. In total the inquiry was sent to 143 persons of whom 96 answered. The response rate was 67,1 %. In the analysis I have mainly concentrated on the results of equine option graduates.

The proficiency or expertise given by the degree is the main source of income for 56,3 % of respondents. The employment situation of graduated respondents is relatively high; nearly 60 % are working full-time and 76,8 % of respondent a have permanent job. 56,2 % of the respondents that the education has succeeded in its task by giving sufficient competence for the needs of the working life. Horse industry has offered an income for 38,2 % of respondents and 26,3 % of respondents are not working in horse related branches.

The suggestions for development are to increase the connections to the working life, to diversify and add more depth to education. Number of projects executed in alliance with the working life should be increased.

Keywords BSc agriculture graduate, employment, equine industry, education, agriculture and rural industries

Pages 44 p + appendices 11 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	AGROLOGIN (AMK) OSAAMISTAVOITTEET SEKÄ AMMATIN JA AMMATTITAIDON KUVAUS	2
3	OPINNOT HEVOSTALouden SUUNTAUTUMISVaiHTOEHDossa	4
3.1	Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijavalinta	6
3.2	Koulutuksen rakenne	8
3.3	Koulutuksessa tapahtuneet muutokset HAMKissa	9
3.3.1	Opintojen rakenne Hämeen ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa	10
3.3.2	Opintojen rakenne Savonia-ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa	11
3.3.3	Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opintokokonaisuuksien vertailua Hämeen ammattikorkeakoulussa ja Savonia-ammattikorkeakoulussa	12
4	AGROLOGIEN (AMK) TYÖLLISTYMINEN	13
5	HEVOSTALouden SUUNTAUTUMISVaiHTOEHDosta VALMISTUNEIDEN TYÖLLISTYMISTUTKIMUS	14
5.1	Tutkimuksen tavoite	14
5.2	Tutkimuksen toteuttaminen	15
6	TUTKIMUKSEN TulOKSET	15
6.1	Vastaajien taustatiedot	16
6.2	Ensimmäinen työpaikka	19
6.3	Nykyinen työtilanne	24
6.4	Koulutus ja työelämä	30
7	TUTKIMUSTulOSTEN POHDINTAA	34
7.1	Työllistyminen	34
7.2	Ensimmäisen ja nykyisen työpaikan vertailua	36
7.3	Koulutus ja työelämä	39
7.3.1	Työllistymiseen vaikuttavat tekijät	39
7.3.2	Työllistymisen kannalta tärkeät opinnot	40
8	Koulutuksen KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	40
	LÄHTEET	43

Liite 1	Hämeen ammattikorkeakoulun opetussuunnitelma
Liite 2	Savonia-ammattikorkeakoulun opetussuunnitelma
Liite 3	Saatekirje
Liite 4	Kysely

1 JOHDANTO

Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) ja Savonia-ammattikorkeakoulu ovat Suomessa ainoat oppilaitokset, jotka tarjoavat ammattikorkeakoulutasoista hevostalouden opetusta. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehto kuuluu maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmaan, joka taas kuuluu luonnonvara- ja ympäristöalaan. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmasta valmistuneiden virallinen tutkintonimike on agrologi (AMK). Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) vakiintunut, muttei virallinen, nimike on ”hevosagrologi”. Tulen käyttämään opinnäytetyössäni tuota termiä.

Agrologi (AMK) tutkinnon laajuus on 240 opintopistettä, jolloin norminmukainen suoritus aika on 4 vuotta. Hämeen ammattikorkeakoulussa ensimmäiset opiskelijat hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa aloittivat vuonna 1994. Savonia-ammattikorkeakoulu on tarjonnut hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opetusta syksystä 2007 alkaen. Molemmissa oppilaitoksissa aloituspaikkoja on nykyään 15. (Koulutusnetti a, b) Valmistuneita hevosagrologeja on siis jo yli sata.

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden työllistymistä on edellisen kerran selvitetty vuonna 2005, jolloin Kati Paakkolanvaara teki kyseisen tutkimuksen opinnäytetyönään. Aikaa Paakkolanvaaran työstä on kulunut jo sen verran, että on tullut ajankohtaiseksi tehdä uusi kartointus hevosagrologien työllistymisestä. Opinnäytetyössäni olen pyrkinyt toteuttamaan kyselyosion siten, että pystyn vertailemaan Paakkolanvaaran tuloksia saamiini tuloksiin ja näin ollen seuraamaan työmarkkinoiden kehitystä ja hevosagrologien sijoittumista työelämään. Työssä haluttiin tavoittaa myös hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon keskeyttäneet opiskelijat ja heidän osaltaan selvittämään minkä takia opinnot jäivät kesken.

Työni toimeksiantajana toimii Hämeen ammattikorkeakoulu, Mustialan yksikkö. Kyselyn avulla pyrittiin tavoittamaan työelämässä olevat hevosagrologit ja kartoittamaan heidän työllistymistään, työtehtäviään ja palkkatasoaan. Opinnäytetyöni tarjoaa valmistuneille agrologeille tietoa ja mahdollisuutta vertailla palkkatasoja ja työllistymistä. Toivon opinnäytetyöstäni olevan hyötyä toimeksiantajani ja valmistuneiden agrologien lisäksi myös toisen asteen koulutuksessa oleville opiskelijoille, jotka harkitsevat hakevansa opiskelemaan hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon. Opinnäytetyöni antaa tietoa siitä, millaisiin työtehtäviin valmistuneet hevosagrologit todellisuudessa päätyvät.

2 AGROLOGIN (AMK) OSAAMISTAVOITTEET SEKÄ AMMATIN JA AMMATTIT Aidon KUVaus

Ammattikorkeakoulujen opintojen tavoitteena on korkeatasoinen osaaminen ja ammattitaito. Ammattikorkeakouluissa korostetaan tutkivan otteen merkitystä osana ammatillista osaamista. Elinkeino- ja työelämää palvelevalla projektiluontoisella tutkimus- ja kehitystyöllä on keskeinen rooli opiskelussa. Monipuoliset työelämäyhteydet turvaavat ammattikorkeakoulusta valmistuneella hyvän työllisyyden. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2007, 16)

Ammattikorkeakoulujen yleisten osaamistavoitteiden mukaan opiskelijan tulee kehittyä opintojensa aikana kuudella eri osa-alueella; itsensä kehittämisessä, eettisessä osaamisessa, viestintä- ja vuorovaikutusosaamisessa, kehittämistoiminnan osaamisessa, organisaatio- ja yhteistoimintaosaamisessa sekä kansainvälisyysosaamisessa.

Itsensä kehittämiseen kuuluu opiskelijan kyky suunnitella, organisoida ja kehittää omaa toimintaansa. Hänen tulee tunnistaa omat oppimistapansa sekä kyetä itsenäiseen ja yhdessä oppimiseen sekä kehittämään oppimistapojaan. Hänen tulee pystyä toimimaan muutoksissa sekä havaitsemaan ja hyödyntämään erilaisia oppimis- ja toimintamahdollisuuksia.

Eettiseen osaamiseen kuuluu opiskelijan taito soveltaa oman alansa arvoperustaa ja ammattieettisiä periaatteita omassa toiminnassaan. Hänen tulee ottaa vastuu omasta toiminnastaan, huomioida muut ja osata soveltaa kestävän kehityksen periaatteita omaan toimintaansa.

Opiskelija osaa toimia alansa tyypillisissä viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa ja kykenee toisten kuuntelemiseen sekä asioiden kirjalliseen, suulliseen ja visuaaliseen esittämiseen erilaisia viestintätyylejä käyttäen. Viestintä- ja vuorovaikutusosaamisella pyritään varmistamaan opiskelijan kyky hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa omassa työssään sekä ymmärtämään ryhmä- ja tiimityöskentelyn periaatteet kyetäkseen työskentelemään monialaisissa työryhmissä.

Kehittämistoiminnan saralla agrologi osaa hankkia ja käsitellä oman alansa tietoa sekä kykenee kriittiseen tiedon arviointiin ja kokonaisuuksien hahmottamiseen. Hän tuntee tutkimus-, kehittämis- ja projektitoiminnan perusteita ja kykenee toteuttamaan pienimuotoisia tutkimus- ja kehittämishankkeita sekä toimimaan projektitehtävissä. Agrologi on omaksunut aloitteellisen ja kehittävän työtavan ja on kykenevä ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon työssään. Hän ymmärtää kannattavan ja asiakaslähtöisen toiminnan periaatteita ja omaa valmiuksia yrittäjyyteen.

Organisaatio- ja yhteistoimintaosaaminen pyrkii opettamaan suunnittelua ja toiminnan organisointia. Agrologin tulee tuntea oman alansa organisaatioiden yhteiskunnallis-taloudellisia yhteyksiä ja hänen tulee tuntea yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuuksia oman alansa kehittämiseksi. Opiskelijan tulee oppia työelämän toimintatavat ja tuntea organisaatioi-

den toiminnan ja johtamisen pääperiaatteet ja omata valmiuksia työn johtamiseen.

Agrologin tulee ymmärtää kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan. Hänen tulee ymmärtää kulttuurieroja ja omaa alansa työtehtävissä ja niissä kehittämisessä tarvittavan, vähintään yhden vieraan kielen kirjallisen ja suullisen taidon. Agrologin tulee oppia hyödyntämään oman alansa kansainvälisiä tietolähteitä. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 136 - 137)

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon osaamistavoitteet on määritelty neljälle eri osa-alueelle; maa- ja metsätaloustuotantoon, maaseutuun toimintaympäristönä, liiketoimintaosaamiseen ja yrittäjyyteen sekä ympäristöosaamiseen.

Maa- ja metsätaloustuotannosta hevosagrologin tulee tuntea maatilakokonaisuuden ja siihen kuuluvat toiminnot ja työt. Hänen tulee osata viljellä peltoja kannattavasti ja hoitaa, ruokkia sekä jalostaa tuotantoeläimiä kannattavasti ottaen huomioon niiden terveyden ja hyvinvoinnin. Hän osaa käyttää maataloudessa tarvittavia koneita ja laitteita tehokkaasti ja turvallisesti sekä hoitaa ja käyttää metsää taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla. Hänen tulee osata käsitellä hevosia ja työskennellä niiden kanssa erilaisissa tehtävissä. Hevosagrologin tulee tuntea maaseutu toimintaympäristönä ja sen toimijaverkostot sekä toimia näissä verkostoissa. Hänen tulee tuntea kansainvälisen ja kansallisen maaseutupolitiikan ja tietää niiden vaikutukset alueiden, maaseudun ja maatalouden toimintaedellytyksiin ja kehittymiseen. Hevostalouden toimialana sekä hevostalouslyrityksen toimintatapojen ja -verkostojen tulee olla tuttuja. Liiketoimintaosaamisen ja yrittäjyyden saralta hevosagrologi tuntee yritystoiminnan periaatteet, liiketoiminnan osa-alueet ja hän osaa kehittää maaseutuyritystä suunnitelmallisesti ja taloudellisesti kannattavalla tavalla. Hän tietää oman toimintansa ympäristövaikutukset ja on tietoinen maaseutuyrityksen ja ympäristön vuorovaikutuksesta sekä osaa kehittää yritystä ympäristövastuullisesti. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 137)

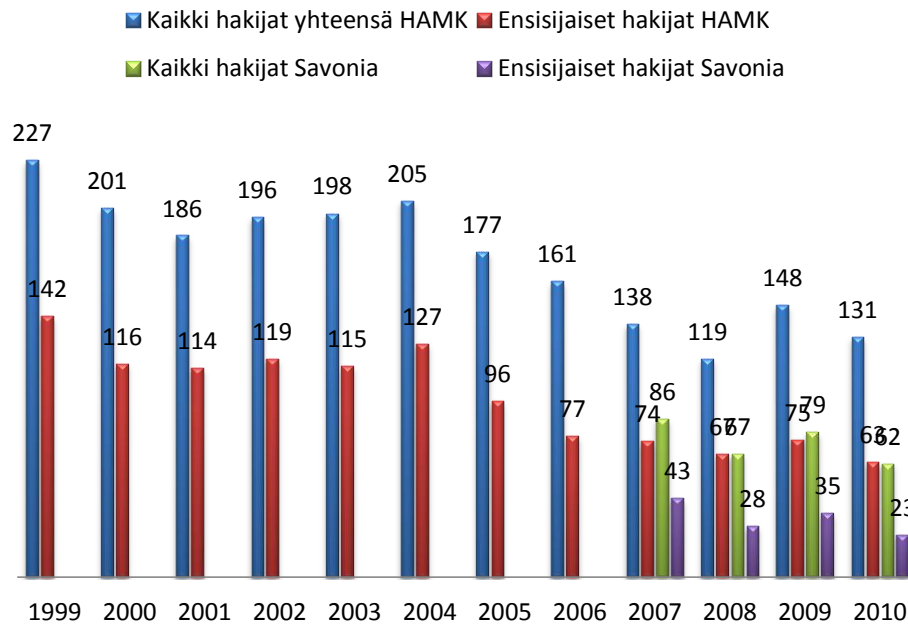
Agrologi (AMK) on aktiivinen, verkostoitunut ja kansainvälisesti ajatteleva ammattilainen, jolla on hyvät viestintä- ja vuorovaikutustaidot. Ammattitaidossa korostuvat liikkeenjohdolliset taidot ja huomattava osa agrologeista toimiikin itsenäisinä yrittäjinä maatiloilla ja muissa maaseutuyrityksissä. Hevostalouteen suuntautuneella agrologilla on erityisiä valmiuksia hevostalouteen perustuvaan yritystoimintaan. Hevostalouteen luetaan hevoskasvatus, hevosten hoitopalveluiden tuottaminen, valmennustoiminta, ratsastuskoulutoiminta ja matkailutoiminta. Kielitaitoisella agrologilla on hyvät mahdollisuudet ammatilliseen kehittymiseen kansainvälisissä tehtävissä. Ammatillisen kasvun tavoitteena on ymmärtää kestävä kehityksen, yrittäjyyden ja innovaatioiden merkitys biotaloudessa. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 138, Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

3 OPINNOT HEVOSTALOUDEN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHDOS

Mustialalla on pitkät perinteet Suomen maatalouskoulutuksessa, sillä se on valittu ensimmäisen maatalousoppilaitoksen paikaksi vuonna 1840 Suomen Talousseuran toimesta. Mustialassa tarjottiin maamme korkeinta maatalousopetusta, agronomin koulutusta, vuoteen 1908 saakka. Kun agronomin koulutus siirrettiin Helsinkiin, perustettiin Mustialaan maamiesopisto. Vuonna 1917 Mustialan Toveriliiton kokouksessa on saanut alkunsa ”maatalousteknikko” nimitys, jota käyttivät kaikki maamiesopiston suorittaneet. (Mustialan maamiesopisto 7, 8, 26, 27)

Nuoriso koulutettiin peruskoulun jälkeisissä opinnoissa yhä paremmin; lukionkäyntiaste nousi ja samalla hyvin koulutetun nuorison jatko-opintoja koskevat odotukset nousivat korkeammalle, kuin mitä silloinen koulutusjärjestelmämme pystyi tarjoamaan. Pelkästään yliopistoihin perustuva koulutusjärjestelmämme ei pystynyt tarjoamaan nuorison toiveita tyydyttävää koulutusta, jonka vuoksi tarvittiin lisää korkeakoulutasoisia jatko-opintomahdollisuuksia. Keväällä 1990 hallitus antoi eduskunnalle koulutuspoliittisen selonteon, jossa se ilmoitti ammattikorkeakoulu-uudistuksesta. Epäily ja vastustus johtivat siihen, että ammattikorkeakoulu-uudistus puettiin kokeiluhankkeeksi. Huhtikuussa 1991 myönnettiin väliaikainen kokeilulupa 19 ammattikorkeakoululle. Oppilaita oli lupa ottaa jo syyskuusta 1991 mutta Hämeen ammattikorkeakoulu päätti aloittaa opetuksen vuonna 1992. Marraskuussa 1994 hallitus antoi eduskunnalle esityksen pysyväksi ammattikorkeakoululainsäädännöksi, joka viimein hyväksyttiin helmikuussa 1995. Hämeen ammattikorkeakoulun kokeiluvaihe päättyi vakinaistamiseen kesällä 1996. Korkeakouluun kuuluvien oppilaitosten koulutusalat oli alun pitäen pyritty löytämään kunkin oppilaitoksen omista lähtökohdista. (Mustonen 2000, 10, 13-15, 36) Mustiala on tarjonnut maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmaa alusta alkaen ja vuonna 1994 tarjontaan otettiin mukaan hevostalouden suuntautumisvaihtoehto. Molemmista suuntautumisvaihtoehtoista valmistuneen tutkintonimike on agrologi (AMK).

Suomessa on seitsemän ammattikorkeakoulua, joissa on mahdollisuus opiskella maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmassa. Näistä kahdessa, Hämeen ammattikorkeakoulussa Tammelassa ja Savonia-ammattikorkeakoulussa Iisalmissa on mahdollista opiskella hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa. (Koulutusnetti c, d) Hämeen ammattikorkeakouluun hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon haki vuonna 2010 yhteensä yli 100 opiskelijaa. Ensisijaisia hakijoista heistä oli yli 60. Vastaa-vasti Savonia-ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon hakijoita oli yhteensä hieman yli 60, joista ensisijaisia hakijoita oli reilu 20. (Koulutusnetti c) Hämeen ammattikorkeakoulun ja Savonia-ammattikorkeakoulun hakijamäärät hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon ovat vertailtavissa kuviossa 1.

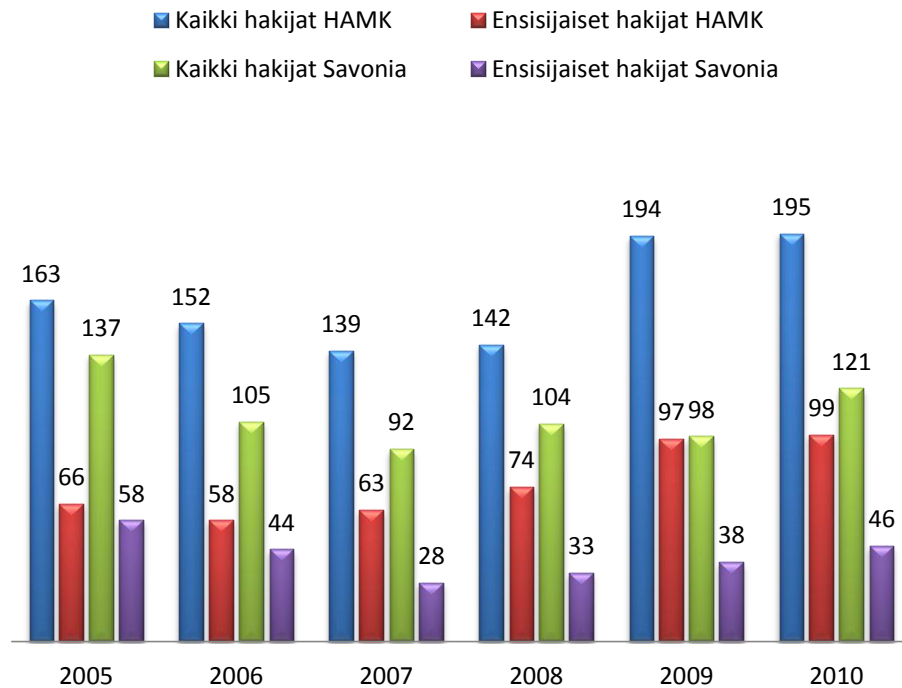

Kuvio 1 Hämeen ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon hakijamäärät vuosina 1999-2010 sekä Savonia-ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon hakijamäärät vuosina 2007-2010 (Koulutusnetti a)

Kuviosta 1 on selkeästi huomattavissa, että Hämeen ammattikorkeakoulussa hakijamäärät hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon ovat korkeammat kuin Savonia-ammattikorkeakoulussa. Savoniassa hevostaloutta on voinut opiskella vuodesta 2007 alkaen kun taas Mustialassa se on ollut mahdollista vuodesta 1994 lähtien, joten Mustiala on tarjonnut ainoana oppilaitoksena Suomessa hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoa yli kymmenen vuoden ajan. Tuona aikana Mustiala ehtinyt tulla tunnetummaksi, joka houkuttelee hakijoita, vaikkakin hakijamäärät ovat laskeneet huippuvuosien tasosta. Hakijamäärien laskuun yksi selitys löytyykin siitä, että opiskelijoilla, jotka hakevat opiskelemaan hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon, on valittavanaan kaksi oppilaitosta joissa opiskelu on mahdollista. On mielenkiintoista seurata miten hakijamäärät kehittyvät tulevaisuudessa, kun verrataan niitä ikäluokkien kokoon. Tilastokeskuksen väestörakenteen mukaan syntyvyys on ollut vuosina 1980 - 1996 yli 60 000 lasta vuodessa, mutta sen jälkeen on ollut havaittavissa selkeää syntyvyyden alenemista vuotta 2009 lukuunottamatta. (Tilastokeskus a). Vuonna 2016 korkeakoulutasoiseen opetukseen on hakeutumassa ensimmäisen kerran alle 60 000 nuoren ikäluokka, jonka jälkeen on nähtävissä miten paljon pienenevät ikäluokat vaikuttavat hakijoiden määrään Hämeen ammattikorkeakoulussa. Suomessa oli vuoden 2009 lopussa 888 323 alle 15-vuotiaasta henkilöä. Määrä on alhaisin vuoden 1895 jälkeen. Alle 15-vuotiaiden määrä on vähentynyt yhtäjaksoisesti vuodesta 1994 lähtien. Vielä vuoden 1977 lopussa Suomessa oli miljoona alle 15 -vuotiaasta. (Tilastokeskus b).

Kuviossa 2 on havainnollistettu maaseutuelinkeinojen koulutusohjelman hakijamäärät Hämeen ammattikorkeakouluun ja Savonia-ammattikorkeakouluun. Kuviota tulkittaessa on hyvä huomata, että maa-

seutuelinkeinojen koulutusohjelma ei sisällä hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon hakijoita. Hakijamäärissä on havaittavissa, että Hämeen ammattikorkeakouluun on huomattavasti enemmän hakijoita, aivan kuten hevostaloudenkin vaihtoehdossa. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma Hämeen ammattikorkeakoulussa on kasvattanut suosiotaan, joka näkyy kasvavina hakijamäärinä.

Kuvio 2 Hämeen ammattikorkeakoulun ja Savonia-ammattikorkeakoulun hakijamäärät maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmaan. (Koulutusnetti a)

3.1 Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijavalinta

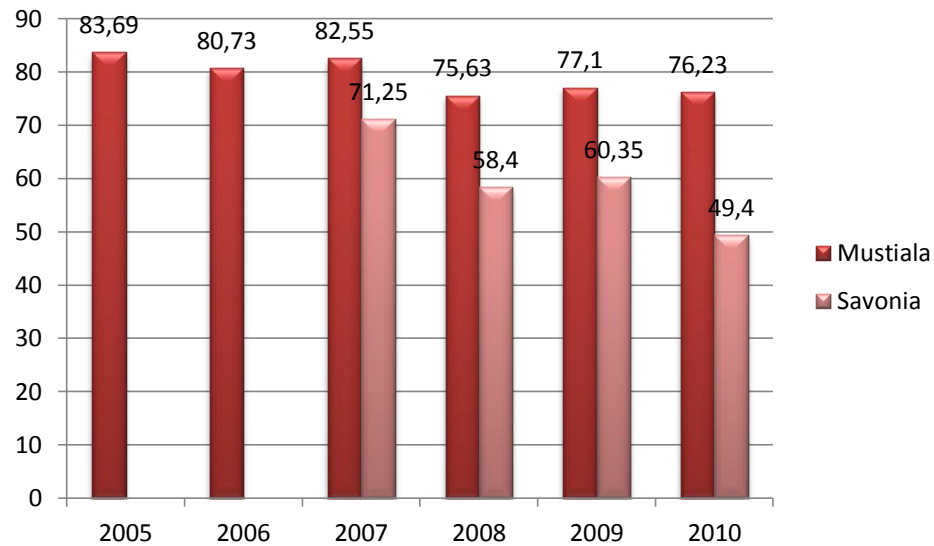
Hämeen ammattikorkeakoulun sekä Savonia-ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa. Hakukelpoisuuden saavuttamiseksi ammattikorkeakouluun hakijalla on käytettävissään viisi eri pohjakoulutusvaihtoehtoa. Hakea voi lukion päättötodistuksen ja/tai ylioppilastodistuksen perusteella, kuten myös ammatillisen perustutkinnon / koulu-, opisto- tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnolla. Näiden lisäksi hakea voi ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon yhdistelmällä, jolloin yksittäiset arvosanat otetaan ylioppilastutkintotodistuksesta ja keskiarvo ammatillisesta päättötodistuksesta. Hakea voi myös ammatti- tai erikoisammattitutkinnolla. Ulkomailla suoritettu tutkinto hyväksytään Suomessa, jos se antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin siinä maassa, missä tutkinto on suoritettu.

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon on valtakunnallinen valintakoe, jossa on lisäksi erillinen hevostalouden osio. Hevostalouden osio on poistumassa vuodesta 2012 alkaen. Valintakokeeseen kutsutaan kaikki haku-

kelpoiset hakijat. Lopulliseen valintaan opiskelijaksi vaikuttaa koulumenestys, ensimmäinen hakutoive, valintakoe ja työkokemus.

Koulumenestyspisteet lasketaan hakijan todistuksesta, suurin mahdollinen pistemäärä osiosta on 55 pistettä. Hakija voi saada 5 pistettä, mikäli on valinnut hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon ensimmäiseksi hakutoiveekseen. Yhteyshaussa hakija voi esittää neljä hakutoivomusta tärkeysjärjestyksessä. Jos siihen koulutukseen ei pääse, jonka oli merkinnyt ensimmäiselle sijalle, tarkistetaan riittävätkö pisteet toiselle sijalle merkittyyn hakutoiveeseen jne. Jos hakija tulee valituksi johonkin hakutoiveeseensa, ei häntä voida enää valita hakutoivejärjestyksessä alemmalle sijalla olevaan opiskelupaikkaan. Valintakokeesta hakija voi saada enintään 30 pistettä, jotka muodostuvat viestinnän osiosta (max 10 pistettä), matematiikan osiosta (max 10 pistettä) ja hevostalouden lisäosiosta (max 10 pistettä). Työkokemuksesta hakija voi saada enintään 10 pistettä, siten että kaksi kuukautta vähintään 16-vuotiaana hankitusta työkokemuksesta tuottaa yhden pisteen. Työkokemukseksi kelpaa yleinen työkokemus, sen ei tarvitse olla luonnonvara- ja ympäristöalalta. Valintakokeen enimmäispistemäärä on näin ollen 100 pistettä. (Opetushallitus)

Kuviossa 3 on vertailtavissa alimmat hyväksymispistemäärät hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opintoihin Hämeen ammattikorkeakoulussa ja Savonia-ammattikorkakoulussa. Kuviota tulkittaessa tulee ilmi, että Hämeen ammattikorkeakouluun päästäkseen on tarvinnut saavuttaa paremmat pisteet valintakokeesta tullakseen hyväksytyksi. Oppilaitosten välillä pistemäärien erot vaihtelevat ollen pienimmillään 11,30 ja suurimmillaan 26,83 pistettä. Kuvioista on havaittavissa Hämeen ammattikorkeakoulun alimman hyväksytyn pistemäärän laskeneen hieman entisestä tasostaan Savonia-ammattikorkeakoulun tultua mukaan tarjoamaan hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoa. Jokaisen vuoden pääsykokeet ovat erilaiset, joka osaltaan vaikuttavat pistemäärän vaihteluun. Näistä havainnoista ei pysty tekemään vielä pitäviä päätelmiä tuleeko sama suunta jatkumaan, sillä tuloksia on saatu vasta neljän vuoden ajalta ja kehitystä on vaikea ennustaa.

Kuvio 3 Alimmat hyväksymispistemäärät hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon Hämeen ammattikorkeakoulussa sekä Savonia-ammattikorkeakoulussa. (Koulutusnetti a)

3.2 Koulutuksen rakenne

Valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (352/2003) on säädetty ammattikorkeakoulutuksen laajuudesta ja rakenteesta. Ammattikorkeakoulutuksen muodostuvat perusopinnoista, ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista sekä harjoittelusta ja opinnäytetyöstä. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352)

Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintomäärän suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos on määriteltävä vastaamaan 60 opintopistettä. Ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen laajuus on 180, 210 tai 240 opintopistettä. Opetusministeriö voi erityisestä syystä vahvistaa opintojen laajuuden 240 opintopistettä laajemmaksi. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352)

Perusopinnot muodostuvat ammattikorkeakoulujen kaikkien opiskelijoiden yhteisistä opinnoista ja koulutusaloittain eli luonnonvara-alan yhteisistä opinnoista. Perusopinnoissa luodaan pohja koulutusalan opinnoille, saavutetaan tarvittava kielitaito sekä hankitaan teoreettiset ja viestinnälliset perusvalmiudet ammatilliseen erikoistumiseen. Koulutusohjelmalla voi olla koulutusohjelmakohtaisia perusopintoja. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 8, Koulutusnetti e)

Ammattiopinnoissa opiskelija valitsee osa-alueen, jolla hän hankkii asiantuntijuuden. (Koulutusnetti e)

Vapaasti valittavat opinnot tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden suunnata tai laajentaa osaamista omien tavoitteiden mukaisesti. Vapaasti valittavia opintoja voi suorittaa omassa ammattikorkeakoulussa, tai muissa koti-

tai ulkomaisissa oppilaitoksissa. Opintojen on oltava korkeakoulutasoisia. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 9, Koulutusnetti e).

Harjoittelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija oman ammattialansa tehtäviin todellisessa työympäristössä. Ammattikorkeakoulu ohjaa harjoittelua, joka voi ajallisesti jakaantua useaan osaan. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 8, Savonia-ammattikorkeakoulu, Koulutusnetti e).

Opinnäytetyössä opiskelija syventää osaamistaan ja osoittaa valmiutensa soveltaa tietojaan ja taitojaan omaan ammattialaansa liittyvässä käytännön asiantuntijatehtävässä. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 8, Koulutusnetti e).

3.3 Koulutuksessa tapahtuneet muutokset HAMKissa

Hämeen ammattikorkeakoulussa alettiin vuonna 1994 tarjota ammattikorkeakoulutasoista hevostalouden koulutusta maatilatalouden rinnalla, jolloin maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma jaettiin hevostalouden ja maatilatalouden suuntautumisvaihtoehdoiksi. Hämeen ammattikorkeakoulu tarjosi ainoana oppilaitoksena ammattikorkeakoulutasoista hevostalouden opetusta vuoteen 2007 asti, jolloin Savonia-ammattikorkeakoulu aloitti hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon tarjoamisen.

Vuonna 2005 Hämeen ammattikorkeakoulussa siirryttiin käyttämään opintopisteitä määritettäessä työpanosta ja opintojen laajuutta. Aikaisempi opintojen mitoitussyksikkö oli opintoviikko. Opintoviikot saadaan muunnettua opintopisteiksi kertomalla ne luvulla 1,5. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2005)

Paakkolanvaara on kuvaillut opinnäytetyössään aikaisemmat opintosuunnitelmat, joten keskityn esittelemään opintosuunnitelmia vuodesta 2005 eteenpäin. Opintosuunnitelmat ovat pysyneet tuona ajanjaksona melko samankaltaisina, perusopinnot ovat olleet 55 opintopistettä, pakolliset ammattiopinnot 45 opintopistettä, pääaine 30 opintopistettä, sivuaine 30 opintopistettä, vapaasti valittavat opinnot 15 opintopistettä, harjoittelun laajuus on ollut 50 opintopistettä ja opinnäytetyö 15 opintopistettä. Vuonna 2010 aloittaneet opiskelijat opiskelevat uudistetun opintosuunnitelman mukaisesti. Heillä perusopintojen osuus on supistettu 50 opintopisteeseen, joista 30 opintopistettä on yhteisiä opintoja ja 20 opintopistettä koulutusalakohtaisia opintoja. Pakollisten ammattiopintojen laajuus on noussut 70 opintopisteeseen, sillä harjoitteluun kuuluvat Asiantuntijaksi eteneminen ja Toimiva maatilayritys löytyvät ammattiopintojen alta. Harjoittelun määrä on näin ollen käytännössä pysynyt 50 opintopisteessä. Pääainetta opiskellaan 45 opintopistettä ja sivuainetta 15 opintopistettä. Vapaasti valittavien opintojen osuus on pysynyt ennallaan 15 opintopisteessä. Opinnäytetyön laajuudeksi on määritetty 15 opintopistettä. (Hämeen ammattikorkeakoulu opinto-oppaat 2005-2010)

3.3.1 Opintojen rakenne Hämeen ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa

Vuonna 2010 Hämeen ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa aloittaneiden opiskelijoiden opintojen rakenne on havainnollistettu taulukossa 1.

Taulukko 1 Opintojen rakenne Hämeen ammattikorkeakoulussa vuonna 2010

Perusopinnot 50 op
Ammattiopinnot 130 op (sisältävät 20 op harjoittelua)
Vapaasti valittavat opinnot 15 op
Harjoittelu 30 op (yht. 50 op)
Opinnäytetyö 15 op

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon perusopinnot sisältävät 30 opintopistettä ammattikorkeakoulun yhteisiä opintoja ja 20 opintopistettä koulutusalaakohtaisia opintoja. Koulutusalaakohtaiset opinnot ovat luonnonvara- ja ympäristöalan yhteisiä, kaikille opiskelijoille suunnattuja opintoja. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 140)

Ammattiopinnot sisältävät 70 opintopistettä pakollisia koulutusalaakohtaisia ammattiopintoja. Valinnaiset ammattiopinnot rakennetaan osaamista suuntaavista 45 opintopisteen pääaineopinnoista ja 15 opintopisteen sivuaineesta. Pääaineena hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijalla on Hevosyrityksen johtaminen ja kehittäminen, joka rakentuu kahdesta opintokokonaisuudesta – taloudesta, johtamisesta ja kehittämisestä sekä Tavoitteellinen hevosyritys-moduuleista. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon sivuaineina on valittavissa erikoistunut hevosyritys, maidon- ja naudanlihantuotanto, sikatalous, peltokasvien viljely, markkinointi, maatalousteknologia tai yksityismetsätalous. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 139 - 142)

Hämeen ammattikorkeakoulussa vapaasti valittavia opintoja tulee suorittaa 15 opintopistettä ja ne ovat valtioneuvoston asetuksen ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352 mukaiset. Opiskelija voi valita vapaasti valittavat opinnot HAMKin tai muiden korkeakoulutaseisten opintoja tarjoavien koulujen opetustarjonnasta, esimerkiksi virtuaaliammattikorkeakoulusta tai ulkomaisissa yhteistyöoppilaitoksissa suoritetuista opinnoista. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 9)

Tutkintoon sisältyvät harjoittelut ovat jakaantuneet kahteen harjoittelujaksoon, maatilaharjoitteluun (30 op) sekä erikoistumisharjoitteluun (20 op). Maatilaharjoittelu koostuu kahdesta opinto-osasta, Maatilaharjoittelusta (20 op) ja jaksosta Toimiva maatilayritys (10 op). Toimiva maatilayritys on sijoitettu ammattiopintojen alle. Kokonaislaajuus harjoittelulle on 100 päivää (800 h). Maatilaharjoittelu suoritetaan pääasiallisesti ensimmäisen opintovuoden jälkeisenä kesänä. Harjoittelu suoritetaan oppilaitoksen hyväksymillä harjoittelutiloilla joko kotimaassa tai ulkomailla jossakin Eu-

roopan talousalueeseen kuuluvassa maassa. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa harjoittelu voidaan suorittaa maatilalla, joka on suuntautunut hevostalouteen. Erikoistumisharjoittelu (20 op) koostuu Asiantuntijaksi eteneminen (10 op) sekä erikoistumisharjoittelu (10 op) moduuleista. Asiantuntijaksi eteneminen on sijoitettu ammattiopintoihin. Erikoistumisharjoittelu suoritetaan pääsääntöisesti kolmannen opiskeluvuoden jälkeisenä kesänä. Opiskelija voi itse valita kiinnostuksensa mukaan oman harjoittelupaikkansa, ottaen kuitenkin huomioon aikaisemman harjoittelujakson sekä pääainevalinnan ja opinnäytetyön mahdollisen yhteyden harjoitteluun. Erikoistumisharjoittelun pituus on 75 päivää. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 142, HAMK)

Opinnäytetyön laajuus on 15 opintopistettä. Opinnäytetyön tekoa suositellaan aloitettavaksi kolmantena lukuvuotena, mutta pääasiallisesti sitä tehdään neljäntenä opiskeluvuotena. Tavoitteena on saada valtaosa opiskelijoista valmistumaan neljässä vuodessa. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 138)

3.3.2 Opintojen rakenne Savonia-ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa

Vuonna 2010 Savonia-ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa aloittaneiden opiskelijoiden opintojen rakenne on havainnollistettu taulukossa 2.

Taulukko 2 Opintojen rakenne Savonia-ammattikorkeakoulussa vuonna 2010

Perusopinnot 110 op
Ammattiopinnot 50 op
Vapaasti valittavat opinnot 15 op
Harjoittelut 50 op
Opinnäytetyö 15 op

Savonia-ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa perusopinnot ovat laajuudeltaan 110 opintopistettä ja ne sisältävät sekä yleisiä että ammatillisia opintoja. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

Perusopinnot antavat laajan ammatillisuudellisen pohjan ammattiopinnoille, joita opiskellaan 50 opintopistettä. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoon opiskelijoilla ammattiopinnot ovat kokonaisuudessaan hevostalouden opintoja, eikä siellä valita erikseen pää- tai sivuaineita. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

Vapaasti valittavia opintoja sisältyy tutkintoon 15 opintopistettä ja ne voidaan valita myös muiden yksiköiden tai oppilaitosten tarjonnasta valtioneuvoston asetuksen mukaisesti, kunhan ne täyttävät ammattikorkeakoulutason. Opinnot suuntautuvat opiskelijan kiinnostuksen mukaan. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

Tutkintoon kuuluu 50 opintopistettä harjoittelua, joka on jakaantunut maatalousharjoitteluun (30 op) sekä työelämäharjoitteluun (20 op). Maatalousharjoittelu tapahtuu oppilaitoksen kanssa sopimuksen tehneillä maatiloilla ja/tai hevostalousyrityksissä. Maatalousharjoittelu sijoittuu ajankohdallisesti ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeiseen kesään. Harjoittelussa tutustutaan maatiloilla keväisin, kesäisin ja syksyisin tehtäviin töihin ja vuoden päätteeksi tarkastellaan maatilan vuoden tulosta. Työelämäharjoittelu suoritetaan kolmannen opiskeluvuoden jälkeisenä kesänä. Harjoittelun aikana työskennellään asiantuntijuutta edellyttävissä alan työpaikoissa, kuten tutkimuslaitoksissa, maaseutuhallinnossa, neuvonnassa tai muissa alan organisaatioissa. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

Opinnäytetyö on 15 opintopisteen arvoinen ja sen tekeminen suositellaan aloitettavan kolmannen opiskeluvuoden jälkeen. Opinnäytetyö pyritään tekemään yhteistyössä yrityksen tai muun ulkopuolisen yhteisön kanssa. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010)

3.3.3 Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opintokokonaisuuksien vertailua Hämeen ammattikorkeakoulussa ja Savonia-ammattikorkeakoulussa

Hämeen ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon pääaine Hevosyrityksen johtaminen ja kehittäminen kokonaisuus on 45 opintopisteen laajuinen. Se on jaettu kahteen opintokokonaisuuteen; Talous, johtaminen ja kehittäminen (25 op) sekä Tavoitteellinen hevosyritys (20 op). Opintokokonaisuudet on jaoteltu opintojaksoihin, jotka ovat esitettyinä liitteessä 1. Opintojaksot ovat laajuudeltaan suppeimmillaan 3 opintopistettä ja laajimmillaan 8 opintopistettä.

Savonia-ammattikorkeakoulussa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opinnot on määritelty ammattiopinnoiksi, joita opiskellaan laajuudeltaan 50 opintopistettä. Opinnot on jaoteltu viiteen 10 opintopisteen arvoiseen opintokokonaisuuteen; Hevosien anatomia, fysiologia, terveydenhoito, kasvionhoito ja kengitys, Hevosien ruokinta, Hevosyritykset, rakentaminen ja ympäristöhoito, Hevoskasvatus ja jalostus sekä Hevosien hoito ja valmennus. Jokainen opintokokonaisuus on jaettu opintojaksoihin, jotka ovat tarkasteltavissa liitteessä 2. Opintojaksot ovat laajuudeltaan suppeampia kuin Hämeen ammattikorkeakoulussa, suppein opintojakso on 3 opintopistettä kuten HAMKissakin, mutta laajuudeltaan suurin on vain 6 opintopistettä.

Savonia-ammattikorkeakoulussa opinnot sisältävät pakollisina opintoina enemmän hevostalouden opintoja kuin Hämeen ammattikorkeakoulussa. HAMKissa on mahdollisuus valita Erikoistunut hevosyritys sivuainekokonaisuus, jolloin hevosopinnot määrä lisääntyy huomattavasti. Lukuvuosina 2010 - 2011 ja 2011 - 2012 HAMK tarjoaa Management situations in the equine industries (15 op), joka voidaan valita omaksi sivuainekokonaisuudekseen tai vapaasti valittaviin opintoihin. Savoniassa ei ole käytössä sivuaineopintoja, jolloin hevosopinnot määrä on sama kaikille opiskelijoille. Hämeen ammattikorkeakoulussa hevosopinnot tarkastellaan ja lähestytään enemmän talouden, johtamisen ja kehittämisen kannalta kuin

Savonia-ammattikorkeakoulussa, jossa pääpaino opinnoissa on konkreettisesti enemmän hevosessa itsessään.

4 AGROLOGIEN (AMK) TYÖLLISTYMINEN

Agrologien Liitto tekee sijoittumistutkimuksia valmistuneiden agrologien työllistymisestä vuosittain. Vuonna 2009 liitto selvitti vuonna 2007 valmistuneiden työssäolotilannetta. Kysely lähetettiin 195 agrologille, joista 114 vastasi.

Vastaajista 63,2 % ilmoitti olevansa palkkatyössä ja lähes viidesosa toimi päätoimisena maatalousyrittäjänä omalla maatilallaan. Vastaajien jakautuminen palkkatyössä oleviin ja maatalousyrittäjiin muuttui merkittävästi edellisvuoteen (2008) verrattaessa, jolloin maatalousyrittäjänä toimi yli viidesosa ja palkkatyössä oli yli puolet vastaajista. Huomattavaa kuitenkin vuoden 2009 tuloksissa on sukupuolijakauma, sillä miehillä päätoimisen maatalousyrittäjyyden osuus oli 54,2 %, kun naisista 7,5 % työllistyi omalle maatilalleen. Opiskelu tai maatalouden ulkopuolella työskentely olivat seuraavaksi yleisimpiä. Työttömiä vuonna 2008 oli 7 % vastaajista, vuonna 2009 työttömyys oli vähentynyt ja työttömänä oli 4,5 % valmistuneista. Vastaajista yli neljäsosa ilmoitti päätoimen lisäksi jonkin sivutoimen. Sivutoimista yleisin oli vanhempien omistamalla tilalla työskentely. Suurimpia työnantajia olivat valtio ja kunta.

Vuonna 2007 valmistuneiden agrologien mediaanipalkka oli 2000€ ja kaikkien palkkojen aritmeettinen keskiarvo oli 2041€. Pienin palkka oli 1200€ ja suurin 4000€. Naisten mediaanipalkka, eli palkka, jota enemmän tai vähemmän ansaitsee tasan puolet palkansaajista, oli sama koko aineistossa ollen 2000€, miesten mediaanipalkka oli 2200€. Yksi merkittävimmistä palkkaeroja synnyttävistä tekijöistä on naisten ja miesten sijoittuminen eri aloille. Vuoden 2008 tutkimuksen tietoihin verrattuna kaikkien palkkojen keskiarvo on noussut 4,6%. Korkeimpaan keskipalkkaan ylsivät opetuslalla työskentelevät ja finanssiala jäi niukasti toiseksi. Nuoriso- ja aikuislinjalta valmistuneiden keskipalkkoissa oli selvä ero. Eroa selittää se, että aikuisena opiskelleiden palkkoissa näkynee heidän useamman vuoden mittainen työuransa. Alueellisesti parasta palkkaa maksettiin Lounais-Suomessa (2320€) ja huonointa palkkaa Keski-Suomessa (1911€)

Palkkatöissä olevista 59 % työllistyi jo ennen valmistumistaan, 23 % heti valmistumisen jälkeen ja lopuilla 17 % kului aikaa työn saamiseen kuu-kaudesta vuoteen. Yli puolella, 53 %, työsuhde oli toistaiseksi voimassa oleva, määräaikainen työsuhde 36 % vastaajista ja osa-aikainen tai muu kuin edellä mainitun kaltainen työsuhde 12 % vastaajista.

Opintojaan suunnitteli jatkavansa 31,5 % vastanneista. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto kiinnosti 42 % jatko-opintoja suunnittelevista vastaajista ja maatalous- ja metsätieteiden maisterin tutkinto 14 %. Peräti 31 % oli kiinnostunut muun alan maisteritutkinnosta. Lähes kaikki jatko-opinnoista kiinnostuneet olivat palkkatyössä olevia.

Vuonna 2009 toteutetun kyselyn vastaajilta kysyttiin ensimmäistä kertaa arvioita agrologi (AMK) tutkinnon suorittaneen työllistymismahdollisuuksista. Vastaajista 42,1 % arvioi työllistymismahdollisuudet kohtalaisen hyviksi tai hyviksi, kolmannes erittäin hyviksi tai hyviksi. Huonoina tai erittäin huonoina työllisyysnäkömät näki hieman reilu neljännes. Taantuma ei näy vielä näissä arvioissa, sillä vuonna 2007 valmistuneet olivat päässeet työnsyrjään ennen maamme talouden taantumaa ajautumista. Tällä hetkellä työtä hakevan agrologin tilanne on jo huonompi. (Lappalainen 2008, 2009)

5 HEVOSTALouden SUUNTAUTUMISVaihtoeHDOSTA VALMISTUNEIDEN TyöLLISTYMIStuTKIMUS

Suomen maatalouden toimintaympäristöön vaikuttavia muutosvoimia ovat markkinoiden samanaikainen globalisoituminen ja lokalisoituminen, maataloustuotteiden maailmankaupan vapautuminen, kuluttaja-, ympäristö- ja maaseutulähtöisyyden vahvistuminen sekä teknologian kasvava rooli tuotannossa. Maaseutuelinkeinoja harjoittavat noin 130 000 tilaa voidaan jakaa perustuotantotiloihin (34 %), monialaisiin tiloihin (18 %) ja muihin maaseudun pienyrityksiin (47 %). Maaseudulla sijaitsevat pienyritykset toimivat pääasiallisesti perinteisillä toimialoilla. Merkittävimpiä aloja ovat muun muassa maaseutumatkailu, hevostalous, koneurakointi, turkistarhaus ja poronhoito.

Vuonna 2007 hevosia oli noin 70 000, joista noin 40% maatilayrittäjien hallussa. Suomessa on yli 15 000 hevostallia, joista neljännes on yrityksiä. Uusia yrityksiä perustetaan noin 200 kappaleen vuosivauhdilla ja uusia työpaikkoja syntyy vuosittain 250 - 500. Tallien lukumäärä on kaksinkertaistunut kymmenen vuoden aikana. Ala työllistää suoraan yhteensä 10 000 ihmistä, joista päätoimisesti 4 000 ihmistä. (Hämeen ammattikorkeakoulu 2010, 136)

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) sijoittumista työelämään on selvitetty ensimmäisen kerran vuonna 2005, jolloin Kati Paakkolanvaara julkaisi ”Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) työllistyminen” opinnäytetyönsä. Paakkolanvaaran tekemästä kartoituksesta on kulunut sen verran aikaa, että on tullut ajankohtaiseksi suorittaa uusi tutkimus.

5.1 Tutkimuksen tavoite

Kartoituksen tavoitteena on selvittää miten hyvin hevosagrologit ovat työllistyneet – onko koulutusta vastaavan työn löytäminen ollut helppoa sekä millaisiin työtehtäviin valmistuneet agrologit ovat sijoittuneet. Tavoitteena on myös määrittää mitä pidetään työllistymisen kannalta tärkeimpinä tekijöinä ja millainen palkkataso hevosagrologeilla on. Kysely on toteutettu siten, että vastaukset ovat vertailtavissa Paakkolanvaaran saamiin tuloksiin.

Valmistuneiden hevosagrologien lisäksi pyrittiin tavoittamaan opintonsa keskeyttäneet opiskelijat ja heidän osaltaan selvittämään miksi opiskelu jäi kesken ja löytyykö kiinnostusta suorittaa agrologi (AMK) tutkinto loppuun.

Verrattaessa vuonna 2005 toteutettua tutkimusta nyt toteutettavaan tutkimukseen saadaan kartoitettua miten hevosagrologin työllistyminen, palkkaus ja työtehtävät ovat kehittyneet.

5.2 Tutkimuksen toteuttaminen

Kysely Mustialasta valmistuneiden hevosagrologien työllistymisestä toteutettiin internet-pohjaisella Webropol kyselyllä 25.2.-13.3.2010. Kyselyyn annettiin lisää vastausaikaa ja se sulkeutui 22.3.2010. Tutkimusmenetelmäksi valittiin internet-pohjainen kysely, koska se on nopein, edullisin ja vaivattomin tapa tavoittaa haluttu kohderyhmä. Kysely lähetettiin linkkinä niiden sähköpostiin, joiden osoite oli tiedossa. Sosiaalista mediaa, Facebookia, käytettiin myös avuksi kyselyn levittämisessä.

Perusjoukoksi valittiin kaikki nuoriso- ja aikuispuolelta valmistuneet hevosagrologit sekä vähintään 40 opintopistettä suorittaneet opintonsa kesken jättäneet opiskelijat, jotka oli mahdollista tavoittaa sähköisesti. Kysely on siis lähetetty vuosina 1994 - 2006 nuorisopuolella aloittaneille, jotka ovat valmistuneet helmikuuhun 2011 mennessä sekä 2006 - 2009 aikuispuolella aloittaneille, jotka olivat valmistuneita kyselyn tekohetkellä, sekä keskeyttäneille, jotka ovat suorittaneet vähintään 40 opintopistettä. Suoritettujen opintopisteiden määrä rajattiin keskeyttäneiden osalta neljäänkymmeneen, jolloin heillä on laskennallisesti vuoden verran kokemusta opinnoista, alkuvaiheessa opintonsa keskeyttäneet rajattiin kyselystä tietoisesti pois. Kyselyn ulkopuolelle jäivät henkilöt, joita ei ollut mahdollisuutta tavoittaa sähköisesti. Vastaukset analysoitiin SPSS-ohjelmalla.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Alkuaikojen maaseutuelinkeinojen opiskelijoista ei ole pidetty rekisteriä, ovatko he opiskelleet maatilatalouden vai hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa. Kaikkien hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden hevosagrologien henkilöllisyyden tai yhteystietojen selvittäminen ei ollut mahdollista. Mustialan oppilastietokannassa ja henkilökunnan tiedossa oli yhteensä 154 hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa opiskelleen opiskelijan tiedot. Heistä yhteentoista ei saatu yhteyttä sähköisesti. Kysely lähetettiin 143 henkilölle ja heistä 96 vastasi, jolloin palautusprosentiksi muodostui 67,1 %. Facebookin avulla saatiin yhteys 94 vastaajaan ja sähköpostitse tavoitettiin 97. Osa vastaajista esiintyi sekä Facebookin että sähköpostiosoitteiden tietokannassa, vastaajista 45 tavoitettiin ainoastaan sähköpostin avulla. Facebookin tarjoamia verkostoitumismahdollisuuksia ei kannata jatkossakaan unohtaa keinona tavoittaa haluttu kohderyhmä. Hämeen ammattikorkeakoulussa on vuosina 2006, 2008 ja 2009 ollut yhteensä viisi aikuispuolen opiskelijaa, jotka täyttivät kyselyn kriteerit, mutta virheellisesti täytetyiden lomakkeiden vuoksi vastauksia

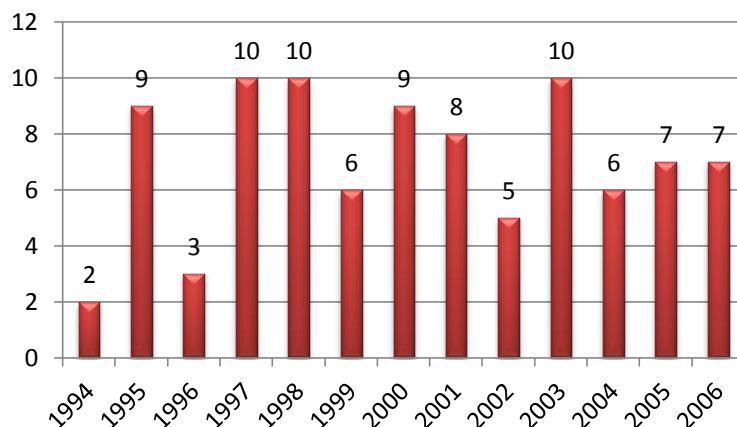
aikuispuolen opiskelijoilta tulikin seitsemän. Aloittamis- ja valmistumisvuoden perusteella pystyin vaihtamaan osan aikuispuolen vastaajista nuorisopuolelle. Aikuispuolen vastausten korjattu määrä on 4 (4,2 %) ja nuorisopuolen vastauksia saapui 92 (95,8 %) Keskeyttäneistä 9 täytti kyselyn vaatiman 40 suoritettua opintopisteen rajan ja heistä kuusi vastasi kyselyyn. Nuorisopuolen opiskelijoilta kerättyjä tuloksia voidaan pitää melko luotettavina, mutta aikuispuolen tulokset ovat valmistuneiden vähäisen määrän vuoksi toistaiseksi suuntaa antavia. Keskityn tulosten käsittelyssä pääasiassa nuorisopuolella opiskelleiden vastaajien tuloksiin.

Vastausten esittämiseen on käytetty kahta eri prosenttilukua. Prosenttiosuus * on laskettu koko aineistosta, eli siinä on otettu huomioon myös tyhjät vastaukset tai vastaamatta jättäneet vastaajat, kun taas prosenttiosuus ** on laskettu vain kuhunkin kysymykseen vastanneiden osalta.

6.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastanneista 89 (92,7 %) oli naisia ja 7 (7,3 %) miehiä. Tutkimuksessa on havaittavissa selkeä naisvoittainen sukupuolijakauma, joka ei kuitenkaan aiheuta virheellisyyttä tuloksiin, sillä suurin osa hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa opiskelevista opiskelijoista on naisia. Kyselyn seitsemän miesvastaajaa ovat kaikki opiskelleet nuorisovaihtoehdossa ja aikuispuolen vastaajat olivat kaikki naisia. Keskeyttäneitä kyselyllä saatiin tavoitettua kuusi, he kaikki ovat sukupuoleltaan naisia sekä opiskelleet nuorisopuolella.

Kuviossa 4 on havainnollistettu nuorisopuolen vastaajien jakautuminen aloitusvuosittain. Kuvioista on havaittavissa alkuvuosien toteutuksen vastaajien alhaisempi määrä, joka selittyy yhteystietojen puutteellisuudella. Kuviossa on huomioitu myös keskeyttäneiden vastaajien aloitusvuosi.

Kuvio 4 Nuorisopuolen vastaajien jakautuminen aloitusvuosittain

Suurin osa vastanneista 76,2 % (64) oli hakeutunut lukion päättötodistuksen tai ylioppilastutkintotodistuksen avulla opiskelemaan. Ammatillisella perustutkinnolla oli hakenut 23,8 % (20). Yksi vastaaja ei ollut ilmoittanut pohjakoulutustaan. Pääosalla ammatillinen perustutkinto liittyi jollain tapaa maaseutuelinkeinoin – kuten hevosenhoitajan tai maaseutuyrittäjän

perustutkinto. Yhdellä vastaajalla oli pohjakoulutuksenaan liiketalouden perustutkinto.

Laskettaessa tutkinnon suoritusajan kestoa Mustialan opetusyksikön opintotoimistosta saatujen opinto-otteiden avulla keskimääräiseksi suoritusajaksi saadaan 4,3 vuotta, joka on hieman tavoiteltua suoritusaikaa pidempi ajanjakso. Tutkinnon suorittaneiden keskimääräinen opintopisteiden laajuus on 255,4. Yksilöllistä vaihtelua opintopisteiden suoritettua laajuudessa on paljon, ahkerimmat opiskelijat ovat suorittaneet yli kolmesataa opintopistettä ja osa vaadittavat 240 opintopistettä. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijoita voidaankin pitää melko motivoituneina ja omasta opiskelualastaan kiinnostuneina.

Kyselyyn vastanneista suurin osa 66,7 % (56) suoritti opintonsa tavoiteajassa. Huomattavan moni vastaajista 23,8 % (20) käytti tavoiteaikaa pidemmän ajan opintojen saattamisessa loppuun. Tutkinnon sai suoritettua tavoiteaikaa nopeammin 9,5 % (8) vastaajista. Yksi henkilö jätti vastamatta kysymykseen opintojen kestosta. Kyselystä saadut tiedot ovat samankaltaiset opintotoimistosta saatujen tietojen kanssa. Kysyttäessä opintojen viivästymisen syytä, kymmenen henkilön kohdalla työt osoittautuivat suurimmaksi yksittäiseksi syyksi, jonka takia opintoja ei saatu suoritettua tavoitteellisessa ajassa. Muiksi syiksi mainittiin viiden henkilön kohdalla oma saamattomuus, motivaation puute tai ajan riittämättömyys, kolme henkilöä suoritti samanaikaisesti toista tutkintoa eri koulussa ja kaksi henkilöä koki perhesyiden viivästyttäneen valmistumista.

Kysyttäessä tutkintojen lukumäärää agrologin tutkinnon lisäksi on huomattavissa, että suurella osalla opiskelijoista löytyy jokin muukin tutkinto (Taulukko 3).

Taulukko 3 Tutkintojen lukumäärät agrologi (AMK) tutkinnon lisäksi nuorisopuolella

Tutkintojen lukumäärä	Vastaajia	Prosenttiosuus
0	28	32,9
1	27	31,8
2	23	26,1
3 tai enemmän	7	8,2
Yhteensä	85	100

Osalla vastanneista perusopetuksen jälkeinen toisen asteen ammattitutkinto nostaa tutkintojen määrää, mutta mitä moninaisimpia eri tutkintojen variaatioita ja yhdistelmiä on silti löydettävissä vastaajien keskuudessa. Kysymyksen asettelussa olisi pitänyt vielä tarkentaa, lasketaanko ylioppilastutkinto tutkintojen lukumäärään. Eri vaihtoehdot tutkintojen rakentumiseen on esitelty taulukossa 4.

Taulukko 4 Vastaajien muut tutkinnot agrologi (AMK) tutkinnon lisäksi

Tutkinto/tutkinnot	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Ammattikorkeakoulu	2	2,4	2,9
Ammattikoulu	28	32,9	40
Ammattikoulu ja jokin muu	9	10,6	12,9
Ammattikoulu ja ammattikorkeakoulu	6	7,1	8,6
Ammattikoulu, ammattikorkeakoulu ja jokin muu	1	1,2	1,4
Ammattikoulu ja yliopisto	2	2,4	2,9
Ammattikoulu, yliopisto ja jokin muu	1	1,2	1,4
Jokin muu	7	8,2	10
Ei muita tutkintoja	14	16,5	20
Yhteensä	70	82,5	100
Ei vastanneet	15	17,6	
Yhteensä	85	100	100

Pääosa vastaajista on suorittanut toisen tutkintonsa ammattikoulussa ennen agrologin (AMK) tutkintoa. Vastauksista on selkeästi huomattavissa, että maaseutuelinkeinoihin liittyvän perustutkinnon jälkeen on hakeuduttu jatkamaan samalle alalle korkeakoulutasolle. Osa agrologin jälkeisen tutkinnon jälkeen jatkokoulutautuneista vastaajista oli vaihtanut kokonaan alaa ja jotkut olivat päätyneet suorittamaan korkeamman tutkinnon maaseutuelinkeinoihin liittyvillä aloilla. Monella vastaajalla muut tutkinnot liittyivät hevostalouteen hevosenhoitajan tutkinnon muodossa, osa on koulutautunut tai koulutautumassa ratsastuksenopettajaksi tai -ohjaajaksi. Alanvaihdoksen seurauksena esimerkiksi kosmetologi, merkonomi ja tradenomi lukeutuvat edustettuihin ammattialoihin. Vastaajista kolme on jatkanut opiskeluaan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon. Neljä vastaajaa oli suorittanut opettajan pedagogisen pätevyyden, kaksi opiskelee maatalous- ja metsätieteiden maisteriksi (MMM), yksi suorittaa tutkintoa eläinlääketieteellisessä ja yksi opiskelee kasvatustieteen kandidaatiksi.

Kysyttäessä milloin tutkinnot on suoritettu, ennen, jälkeen vai samanaikaisesti Mustialan opintojen kanssa 32 vastasi tutkinnon olleen hankittu ennen tuloa Hämeen ammattikorkeakouluun. 12 vastasi hankkineensa tutkinnot ennen sekä jälkeen agrologin (AMK) tutkinnon. Kymmenen henkilöä on suorittanut tutkinnon Mustialan jälkeen. Kaksi vastaajaa ovat suorittaneet tutkintoja jokaisessa mahdollisessa vaiheessa – ennen, jälkeen ja samanaikaisesti Mustialan opintojensa kanssa. Yksi vastaaja on suorittanut tutkintonsa puhtaasti samanaikaisesti agrologin opintojen kanssa. Kysymykseen jätti 28 vastaamatta.

Kuusi nuorisopuolen vastaajaa oli käyttänyt lakisääteistä poissaolo-oikeuttaan opiskelujensa aikana. Poissaolo-oikeus on määritelty siten, että kokopäiväopiskelija voi ilmoittautua poissaolevaksi enintään kahden lukuvuoden, eli neljän lukukauden ajaksi. Poissaoloaika ei kuluta opinto-oikeusaikaa. Vastaajista kaikki olivat määritelleet poissaoloaikansa ja ne vaihtelivat muutamasta kuukaudesta kahteen lukukauteen, eli yhteen lukuvuoteen.

Vastaajista huomattavin suuri osa, peräti 75,3 % (64) työskenteli opintojensa ohella ja vain 24,7 % (21) ei työskennellyt. Pääsääntöisesti opiskelijat työskentelivät osa-aikaisesti, viikonloppuisin ja koulun loma-ajoilla. Moni vastaaja oli työskennellyt maatalouteen liittyvillä aloilla, kuten talleilla ja lomittajana. Osa oli työskennellyt muilla aloilla, kuten siivoojana tai kaupan alalla. Opintojen edetessä pidemmälle myös työskentelyn määrä lisääntyi ja osa-aikainen työ vaihtui monella kokoaikaiseen työhön. Kaikki vastaajat olivat vastanneet kysymykseen.

6.2 Ensimmäinen työpaikka

Kyselyn ensimmäisessä osiossa pyrittiin selvittämään tietoja valmistuneiden hevosagrologien ensimmäisestä työpaikasta – kuinka kauan työllistyminen valmistumisen jälkeen on kestänyt, mille aloille ja millaisiin työtehtäviin he ovat sijoittuneet ja millaisella tasolla vastavalmistuneen hevosagrologin palkka liikkuu.

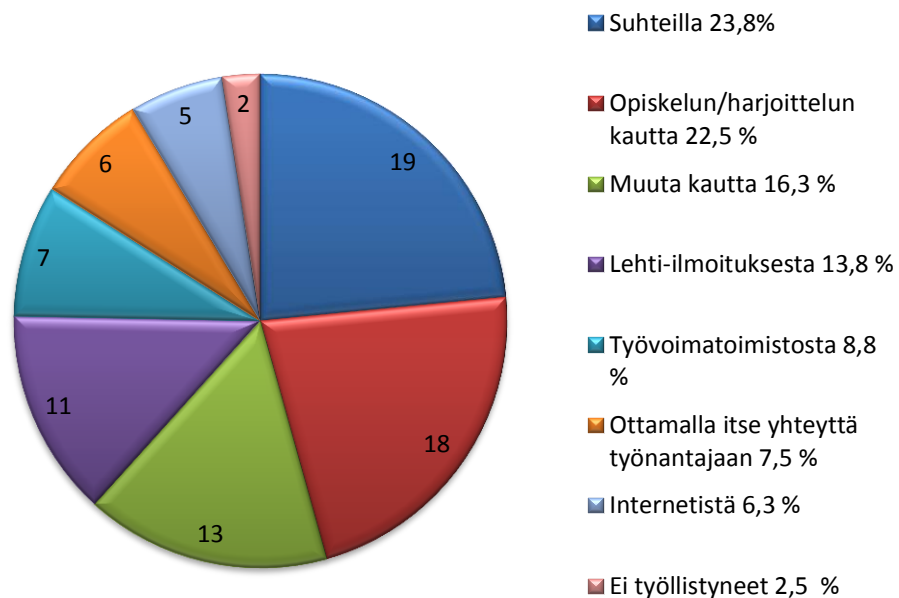
Vastanneista 50 (59,5 %) on saanut ensimmäisen työpaikkansa agrologi (AMK) tutkinnon perusteella. Huomattavan iso osa 34 (40,5 %) ei ollut työllistynyt Hämeen ammattikorkeakoulun tarjoaman tutkinnon avulla. Osa tästä luvusta selittyy jatko-opinnoilla ja osa on työllistynyt aikaisemman tutkintonsa ammattitaidon turvin. Osa vastaajista on myös selkeästi työllistynyt alalle, jossa agrologin tuomaa ammattitaitoa ei tarvita. Yksi henkilö oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Valmistumisen jälkeinen ensimmäinen työpaikka oli selvästi suurimmalla osalla tiedossa (58,3 %, 49) jo opiskeluaikana. Kymmenesosa vastanneista sai työn heti valmistumisensa jälkeen, kun taas samainen määrä vastaajista ei ollut työllistynyt kuuden kuukauden kuluttua valmistumisestaan (Taulukko 5). Työllistymättömyyden syyksi useimmat totesivat, ettei koulutusta vastaavaa työtä ole ollut tarjolla tai siihen ei ole tullut valituksi. Muutama vastaaja oli jatkanut opiskeluaan toisessa oppilaitoksessa, jonka vuoksi työllistyminen ei ollut mahdollista.

Taulukko 5 Ensimmäisen työpaikan saaminen Mustialasta valmistumisen jälkeen

Työpaikan saamisen kesto	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Työpaikka oli tiedossa jo ennen valmistumista	49	57,6	58,3
Sai työpaikan heti valmistumisen jälkeen	9	10,6	10,7
Työpaikan saaminen kesti alle 1 kk	3	3,5	3,6
Työpaikan saaminen kesti 1-3 kk	10	11,8	12
Työpaikan saaminen kesti 4-6 kk	4	4,7	4,8
Työpaikan saaminen kesti yli 6 kk	9	10,6	10,8
Yhteensä	84	98,8	100
Ei vastanneet	1	1,2	
Yhteensä	85	100	100

Suhteet olivat merkittävin tapa löytää ensimmäisen työpaikka Mustialasta valmistumisen jälkeen. Lähes yhtä iso osa oli löytänyt ensimmäisen työpaikkansa harjoittelun tai muuten opiskelun kautta. Lehti-ilmoituksen perusteella työn oli löytänyt yli kymmenesosa vastanneista. Suoralla yhteydenotolla työnantajaan, työvoimatoimiston kautta tai internetin avulla oli kullakin työllistynyt osa vastaajista (Kuvio 5). Muuta kautta ensimmäiseen työpaikkaan työllistyneitä oli yli 16 %. Heistä osa toimi yrittäjänä. Yrittäjät toimivat pääsääntöisesti maaseutuelinkeinoin liittyvillä aloilla – kuten viljelijöinä tai ratsastuskoulun perustajina. Vastaajat olivat myös työllistyneet samalla työnantajalle töihin, jonka palveluksessa he olivat toimineet jo opiskelujensa aikana.

Kuvio 5 Tapa, jolla ensimmäinen työ Mustialasta valmistumisen jälkeen löytyi

Valmistumisen jälkeen ensimmäisen työpaikan toimiala oli hevosala lähes 40 prosentilla vastaajista, muu maatalouteen liittyvä ala oli työllistänyt noin 25 % ja jokin muu ala oli työllistänyt neljänneksen vastaajista. Hevosalan ja maatalousalan yhdistelmä oli työllistänyt alle kymmenesosan. (Taulukko 7). Kaksi vastaajaa ilmoitti ”jokin muu”-vastausvaihtoehdossa etteivät he ole työllistyneet valmistumisensa jälkeen. Vastaajat, jotka olivat työllistyneet jonnekin muualle kuin hevos- ja maatalouteen, olivat sijoittuneet monipuolisesti eri alojen pariin. Kaupalliselle alalle on työllistynyt kolme vastaajaa ja myynnin ja markkinoinnin pariin oli päätnyt kaksi vastaajaa. Osa oli sijoittunut esimerkiksi toimistotöiden pariin, siivousalalle, ravintola-alalle, puutarha-alalle, projektinhallintaan sekä toimimaan erilaisissa järjestöissä.

Taulukko 6 Ensimmäisen työpaikan toimiala

Ensimmäisen työpaikan toimiala	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Hevosala	33	38,8	39,8
Muu maatalouteen liittyvä ala	21	24,7	25,3
Hevosalan ja maatalousalan yhdistelmä	7	8,2	8,4
Jokin muu	20	23,5	24,1
Ei työllistyneet	2	2,4	2,4
Yhteensä	83	97,6	100
Ei vastanneet	2	2,4	
Yhteensä	85	100	100

Yksityinen sektori on ollut merkittävin työllistäjä ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen – 35 (41,5 %) vastaajaa ilmoitti työnantajansa olevan yksityinen yritys. Seuraavaksi suurimpina työllistäjinä toimivat järjestöt (tai vastaavat), kunnat sekä itsensä työllistäminen, lähes yhtä suurin osuuksin. Valtio tai vaihtoehto ”jokin muu” olivat työllistäneet vähiten vastaajia (Taulukko 7).

Taulukko 7 Valmistumisen jälkeen ensimmäisen työpaikan työnantaja

Ensimmäisen työpaikan työnantaja	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Yksityinen yritys	35	41,2	42,7
Kunta	12	14,1	14,6
Oma yritys	11	12,9	13,4
Järjestö tai vastaava	11	12,9	13,4
Valtio	6	7,1	7,3
Jokin muu	7	8,2	8,5
Yhteensä	82	96,4	100
Ei vastanneet	3	3,6	
Yhteensä	85	100	100

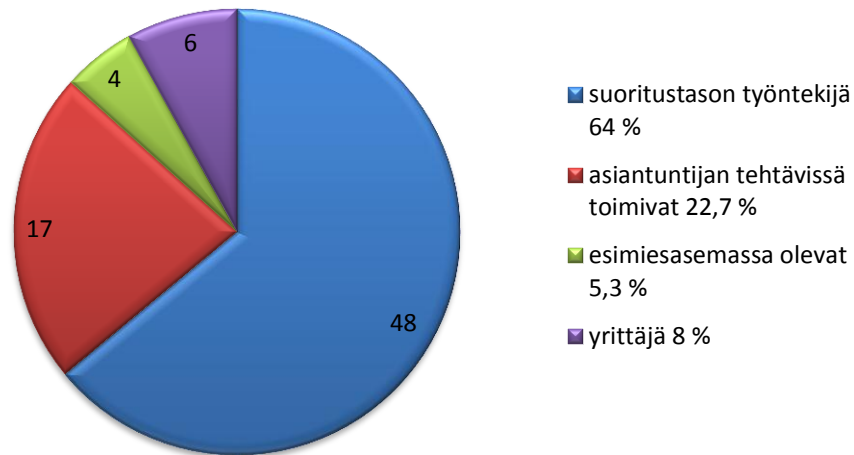
Yksityiset yritykset ensimmäisinä työnantajina Mustialasta valmistumisen jälkeen liittyivät suurimmalla osalla hevosalaan tai maatalouteen, lukumääräisesti isompina työllistäjinä voidaan mainita ravitallit ja ratsastuskoulut. Noin kolmannes vastaajista oli työllistynyt yksityiseen yritykseen, joka ei toimialtaan liittynyt maaseutuelinkeinoihin.

Järjestöihin työllistyneitä oli huomattavasti vähemmän kuin yksityisiin yrityksiin palkattuja. Vastaajat, jotka olivat eritelleet työpaikkansa, olivat kaikki työllistyneet maaseutuelinkeinojen pariin, esimerkiksi hevosjalostusliittoihin, Suomen Ratsastajainliittoon tai 4 H-yhdistyksiin.

Jokin muu -vaihtoehdon valinneilla vastaajilla selkeästi suurin työllistäjä olivat hevosalan oppilaitokset.

Vastaajien asemaa on kartoitettu kysymällä heidän tehtävänimikkeitään, joiden pohjalta sijoittelu eri ryhmiin on tehty. Sijoittelussa saattaa näin ollen olla tulkinnanvaraa. Suurin osa valmistuneista oli sijoittunut ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen suoritustason töihin. Maaseutuelinkeinoihin liittyviä ammatteja oli verrattain paljon edustettuna suori-

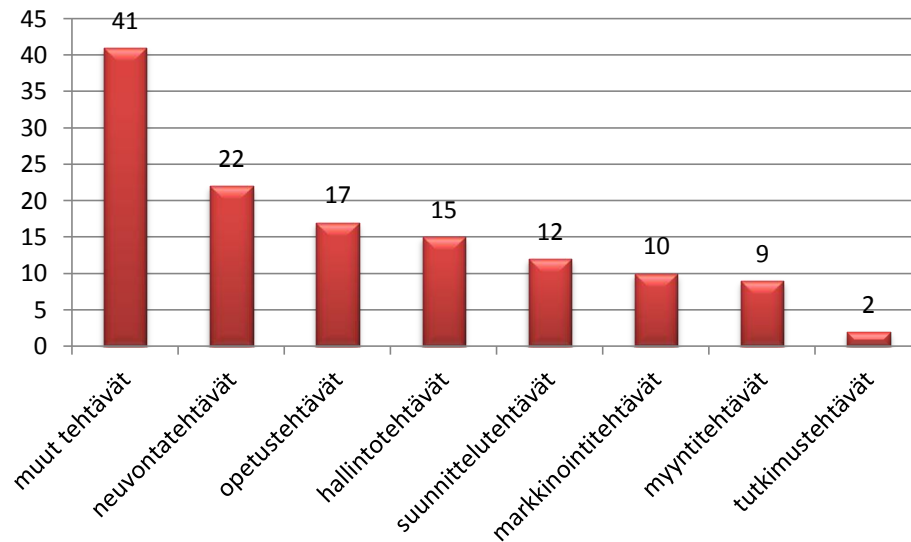
tustason työntekijöiden keskuudessa – hevosenhoitajia ja lomittajia oli useita. Asiantuntijan tehtäviin on sijoitettu vastaajat, jotka tarvitsevat työtehtävissään omaan työhönsä liittyvien aihealueiden tarkempaa tietämystä ja asiantuntijuutta – kuten tarkastajat tai opettajat. Esimiesasemaan määritetyt vastaajat olivat kaikki toiminnanjohtajia. Kaikkien kysymykseen vastanneiden yrittäjien yrityksen toimialana oli maatilatalouteen liittyvä – esimerkiksi ratsastuskoulu ja maatila. Kuviota 6 tulkittaessa on hyvä huomioida etteivät kaikki vastanneet olleet sijoittuneet maaseutuelinkeinoihin luettaville aloille.

Kuvio 6 Asema ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen

Yli puolella vastanneista (55,1 %, 43) ensimmäisen työsuhteen tyyppi oli määräaikainen. Vakituksessa työsuhteessa oli 38,5 % (30) vastaajaa. Viidellä vastaajalla (6,4 %) oli muunlainen työsuhde. Seitsemän oli jättänyt vastaamatta. Vastaamatta jättäneistä osa on yrittäjiä.

Kysyttäessä vastaajien työtehtävien tyyppiä ensimmäisessä työpaikassa eniten vastauksia oli kohdassa muut tehtävät (41). Muut tehtävät olivat useimmiten maaseutuelinkeinoihin liittyvät käytännön työt, kuten hevostenhoitotyöt. Neuvontatehtäviin oli sijoittunut muiden tehtävien jälkeen eniten vastaajia (Kuvio 6). Useiden vastaajien työtehtävät sisältävät piirteitä monista eri kyselyssä käytettyjen kriteerien määritelmistä. Koska työtehtäviä on hankala lokeroida vain yhteen kategoriaan, moni vastaaja oli valinnut useamman vaihtoehdon. Kahdeksan ihmistä oli jättänyt määrittelemättä työtehtäviensä tyyppin.

Kuvio 7 Työtehtävien tyyppi ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen

Sijainniltaan ensimmäinen työpaikka sijaitsi useimmiten Etelä-Suomen läänissä. Länsi-Suomen läänin oli työllistynyt seuraavaksi eniten vastaajia ja muihin lääneihin Suomessa oli huomattavasti vähemmän työllistyneitä hevosagrologeja. Ulkomailta ensimmäisen työpaikkansa oli löytänyt kaksi vastaajaa. He olivat sijoittuneet työskentelemään Saksaan ja Yhdysvaltoihin hevosten pariin.

Taulukko 8 Ensimmäisen työpaikan sijainti

Ensimmäisen työpaikan sijainti	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Etelä-Suomen lääni	38	44,7	48,1
Länsi-Suomen lääni	26	30,6	33
Itä-Suomen lääni	8	9,4	10,1
Oulun lääni	3	3,5	3,8
Lapin lääni	2	2,4	2,5
Ulkomailla	2	2,4	2,5
Yhteensä	79	93	100
Ei vastanneet	6	7	
Yhteensä	85	100	100

Ensimmäisen työpaikan bruttopalkkataso oli useimmilla vastaajilla 1001-1500 euroa kuukaudessa. Huomattavasti suurimmalla osalla palkkataso oli enintään tuhannesta eurosta kahteen tuhanteen euroon välisellä sektorilla. Vain yksi vastaaja tienasi kuukaudessa yli 3000 € (Taulukko 9).

Taulukko 9 Bruttopalkkataso ensimmäisessä työpaikassa valmistumisen jälkeen

Bruttopalkkataso	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Enintään 1000 €	21	24,7	25
1001 - 1500 €	29	34,1	34,5
1501 - 2000 €	21	24,7	25
2001 - 2500 €	10	11,8	12
2501 – 3000 €	2	2,4	2,4
yli 3000 €	1	1,2	1,2
Ei muista	1	1,2	
Yhteensä	85	100	100

6.3 Nykyinen työtilanne

Kyselyn toisella osuudella pyrittiin kartoittamaan Mustialasta valmistuneiden hevosagrologien nykyistä työpaikkaa – esimerkiksi millainen työtilanne on, kuinka monessa työpaikassa he ovat työskennelleet valmistumisensa jälkeen, ovatko agrologit pysyneet maaseutuelinkeinojen parissa ja millainen palkkataso on saavutettu.

Tämänhetkinen työtilanne kyselyyn vastanneilla on suhteellisen hyvä – yli puolet (52,4 %, 44) on ainoana työnään kokopäivätyössä. Määritellessään nykyistä työtilannettaan osa vastaajista oli valinnut monta vaihtoehtoa. Otettaessa kaikki vastaajat huomioon, jotka olivat määritelleet useampia vaihtoehtoja työtilanteeseensa, nousee kokopäivätyössä olevien osuus lähes 60 prosenttiin, kun yrittäjät otetaan huomioon kokopäiväisinä työntekijöinä, nousee kokopäivätyössä olevien osuus 72,7 prosenttiin. Työttömänä on hieman vajaa kymmenesosa vastaajista. Yli viidennes hevosagrologeista toimii yrittäjänä ja tällä hetkellä kahdeksan henkilöä jatkaa opintojaan (Taulukko 10).

Taulukko 10 Vastaajien nykyinen työtilanne

Työtilanne	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Kokopäivätyössä	44	51,8	52,4
Yrittäjä	11	12,9	13,1
Työtön	7	8,2	8,3
Äitiys/isyyslomalla/hoitovapaalla	5	5,9	6
Osapäivätyössä	4	4,7	4,8
Kokopäivätyössä + yrittäjä	3	3,5	3,6
Opiskelija	3	3,5	3,6
Opiskelija + osa-aikatyö	2	2,4	2,4
Opiskelija + kokopäivätyö	2	2,4	2,4
Opiskelija + yrittäjä	1	1,2	1,2
Työtön + yrittäjä	1	1,2	1,2
Kokopäivätyö + osa-aikatyö + yrittäjä	1	1,2	1,2
Yhteensä	84	98,8	100
Ei vastanneet	1	1,2	
Yhteensä	85	100	100

Opintojaan jatkavista vastaajista neljä opiskelee maatalous- ja metsätaloustieteellisessä tiedekunnassa ja loput neljä ovat vaihtaneet alaa.

Kyselyn seuraavassa kysymyksessä pyydettiin vielä yrittäjiltä tarkennusta oman toimintansa muodosta. Hieman yllättäen kysymykseen vastasi 27, minkä ei pitäisi edellisen kysymyksen (Taulukko 10) mukaan olla mahdollista. Edellisen kysymyksen kohdalla osan yrittäjistä on pitänyt jättää määrittämättä yrittäjyytensä ja valita ainoastaan kokopäivätyössä vaihtoehdon. Tämän kysymyksen vastausten mukaan kokopäiväisiä yrittäjiä on 15, seitsemän toimii yrittäjänä ja on kokopäiväisesti vieraalla töissä. Neljälle on jokin muu järjestely, kuten yrittäjyys ja samanaikaisesti lasten hoito kotona, yksi työskentelee omassa yrityksessään ja on vieraalla osa-aikaisesti töissä.

Agrologin (AMK) tutkinnon tarjoama ammattitaito on tällä hetkellä 56,3 % (45) vastaajista päätoiminen tulonlähde. Tällä hetkellä tutkintoaan ei tarvitse 28,8 % (23) vastaajista ja sivutoimisena tulonlähteenä se toimii 15 % (12) vastaajista. Kysymykseen jätti viisi henkilöä vastaamatta, joista osa on työttömiä.

Vastanneista yli kolmasosa työskentelee edelleen ensimmäisessä työpaikassaan. Järjestyksessään toinen nykyinen työpaikka on vajaalle kolmannekselle vastaajista. Kolmella vastaajalla on ollut työpaikkoja enemmän kuin kuusi tähänastisen työuransa aikana (Taulukko 11).

Taulukko 11 Työpaikkojen lukumäärä valmistumisen jälkeen

Nykyinen työpaikka	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
1.	28	32,9	35
2.	23	27,1	28,8
3.	14	16,5	17,5
4.	5	5,9	6,3
5.	7	8,2	8,8
6. tai enemmän	3	3,5	3,8
Yhteensä	80	94,1	100
Ei työllistynyt tai ei vastannut	5	5,9	
Yhteensä	85	100	100

Vastaajien työssäoloajan ja työpaikan lukumäärän välillä ei ole selkeää riippuvuutta havaittavissa, esimerkiksi viisi vastaajaa, jotka ovat valmistuneet keväällä 1996, ovat edelleen ensimmäisessä työpaikassaan, kun taas keväällä 2008 valmistuneilla tämänhetkinen työ on järjestyksessään viides. Voidaan kuitenkin todeta, että vaihtuvuus on yleisesti ottaen työpaikoissa melko vähäistä.

Maaseutuelinkeinot työllistävät suurimman osan vastanneista. Hevosalalla työskentelee tällä hetkellä 38,2 % (29), hevostalouden ja maatalouden yhdistelmä on työllistänyt noin viidenneksen vastaajista. Muu maatalouteen liittyvä ala oli työllistänyt noin kuudenneksen. Noin neljännes vastaajista oli sijoittunut jollekin muulle alalle (Taulukko 12). Muualle kuin maatalouden pariin sijoittuneet vastaajat olivat työllistyneet monipuolisesti eri alojen pariin. Kolme vastaajista oli työllistynyt vakuutusosalalle, muuten edustettuina olivat muun muassa kaupan ala, merenkulkuala, terveydenhuolto, siivousala ja rakennusteollisuus. Kysymykseen vastaamatta jättä-

neiden 9 henkilön, tai ainakin osan heistä, voi olettaa sijoittuneen muille kuin maatalousaloille verrattaessa kysymyksen saamia vastauksia ensimmäisen työpaikan toimialan vastauksiin.

Taulukko 12 Nykyisen työpaikan toimiala

Nykyisen työpaikan toimiala	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Hevosala	29	34,1	38,2
Muu maatalouteen liittyvä ala	11	12,9	14,5
Hevosalan ja maatalousalan yhdistelmä	16	18,8	21,1
Jokin muu	20	23,5	26,3
Yhteensä	76	89,3	100
Ei vastanneet	9	10,6	
Yhteensä	85	100	100

Suurimmalla osalla kysymykseen vastanneista (27,5 %, 24) nykyisenä työnantajana toimii yksityinen yritys. Kahdella yksityisen yrityksen palveluksessa olevalla oli myös oma yritys. Omaan yritykseen on työllistynyt kaiken kaikkiaan yli neljännes vastaajista. Kahdella kunnan työntekijällä oli valittuna myös vaihtoehto jokin muu, ja toisella heistä oli oma yritys. Yksi vastaaja työskentelee valtion palveluksessa ja toimii yrittäjänä. Vastaajille oli annettu mahdollisuus valita useampi vaihtoehto, jonka vuoksi vastausten lukumäärä on korkeampi kuin todellisten vastaajien määrä.

Taulukko 13 Nykyinen työnantaja

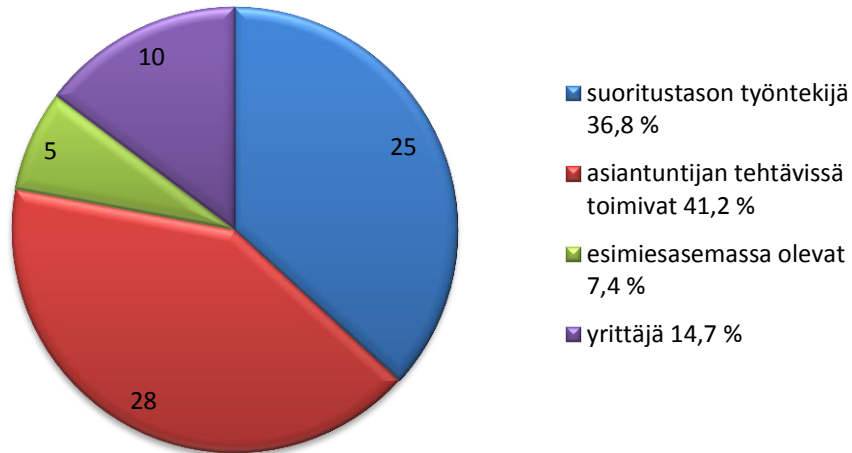
Nykyinen työnantaja	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Yksityinen yritys	22	25,9	29,7
Kunta	7	8,2	9,5
Oma yritys	17	20	23
Järjestö tai vastaava	10	11,8	13,5
Valtio	2	2,4	2,7
Jokin muu	11	12,9	14,9
Oma yritys + yksityinen yritys	2	2,4	2,7
Kunta + jokin muu	1	1,2	1,4
Kunta + oma yritys + jokin muu	1	1,2	1,4
Valtio + oma yritys	1	1,2	1,4
Yhteensä	74	87,2	100
Ei vastanneet	11	12,9	
Yhteensä	85	100	100

Yksityinen yritys ei liity enää niin vahvasti hevostalouteen kuin ensimmäisen työpaikan kohdalla. Talleilla työskentelee muutama henkilö, mutta maatalouteen liittyvät ja muihin aloihin liittyvät toimet ovat yleistyneet. Vastaajien keskuudessa edustettuna ovat muun muassa vakuutusala, matkailu- ja ravitsemusliiketoiminta sekä matkustajaliikenne.

Järjestöihin sijoittuneet vastaajat, jotka olivat eritelleet työpaikkansa, työskentelivät kaikki maaseutuelinkeinoihin liittyvillä aloilla. Hevosjalostusliitot, Suomen Ratsastajainliitto, Suomen Hippos, 4 H-yhdistys ja Pro-Agriat olivat edustettuja työnantajia.

Jossain muualla työskentelevät olivat määritelleet työpaikakseen esimerkiksi hevosalan oppilaitokset tai yksityiset henkilöt.

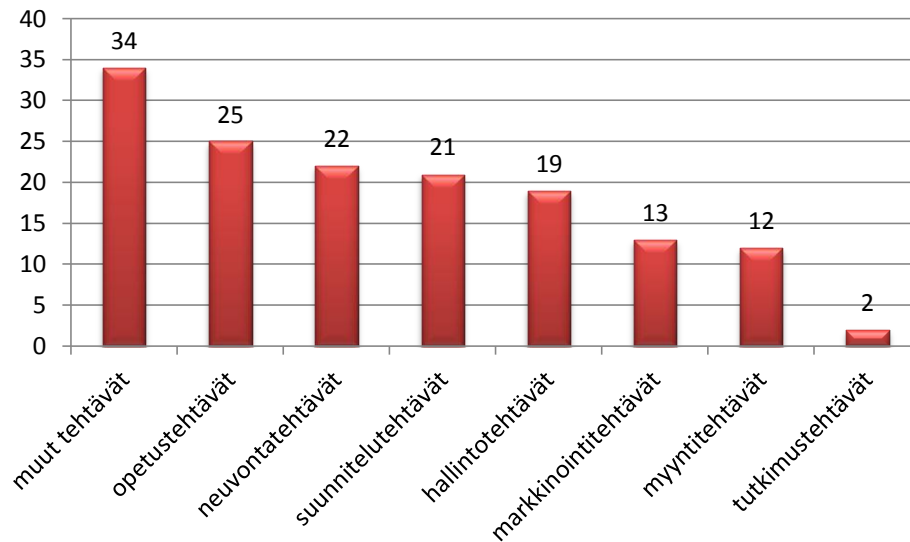
Suurin osa vastanneista on sijoittunut nykyisessä työpaikassaan asiantuntijan tehtäviin (41,2 %, 28) tai suoritustason työntekijäksi (36,8 %, 25). Esimiesasemassa toimii viisi vastaajaa (Kuvio 8). Vastaajien ryhmittelyssä on tulkinnanvaraa, sillä sijoittelu on tehty tehtävänimikkeen pohjalta.

Kuvio 8 Asema nykyisessä työpaikassa

Reilusti yli puolella on nykyisessä työpaikassaan vakituinen työsuhde (76,8 %, 55). Vastanneista määräaikaaisessa työsuhteessa on 15,9 % (11). Loput vastanneet olivat määritelleet työsuhteensa jonkin muun kaltaiseksi. Osa-aikaisuus tai sijaisuus esimerkiksi olivat mainittuja työsuhdetyyppejä. Kysymykseen jätti vastaamatta 16, joista osa on yrittäjiä.

Työtehtävät oli jaoteltu hallinto-, suunnittelu-, opetus-, markkinointi-, myynti-, tutkimus-, ja muihin tehtäviin. Nykyisessä työpaikassa vastaajat tekivät eniten muita tehtäviä. Opetus-, neuvonta-, suunnittelu ja hallintotehtävät olivat seuraavaksi useimmin esiintyvät vastaukset. Markkinointi- ja myyntitehtäviin oli sijoittunut lähes yhtä paljon vastaajia. Tutkimustehtäviä teki selvästi pienin osa vastaajista (Kuvio 7). Moni vastaajista oli valinnut useita eri vaihtoehtoja ja 14 oli jättänyt määrittelemättä työtehtäviensä tyypin.

Kuvio 9 Työtehtävien tyyppi nykyisessä työpaikassa

Muihin tehtäviin vastaajat olivat luetelleet käytännön työt hevosten, muiden eläinten tai maatalouden parissa, hevosten rekisteröintiin liittyvät tehtävät, asiantuntijana toiminen sekä yleisesti ottaen monipuoliset asiakaspalvelutehtävät. Muina aloina vastaajat mainitsivat esimerkiksi terveydenhuollon, kirjanpidon, tiedotuksen, työnjohdon, projektityöt sekä kehittämisen ja muut toimistotyöt.

Suurimmalla osalla nykyinen työpaikka sijaitsee Etelä-Suomen läänissä (46 %, 34). Pohjois-Suomeen on sijoittunut verrattain vähän Mustialasta valmistuneita hevosagrologeja. Ulkomailla tavoitetuista vastaajista työskentelee tällä hetkellä yksi henkilö. Hän on sijoittunut Saksaan. Kysymykseen ei vastannut 11 henkilöä.

Taulukko 14 Nykyisen työpaikan sijainti

Nykyisen työpaikan sijainti	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Etelä-Suomen lääni	34	40	46
Länsi-Suomen lääni	28	32,9	37,8
Itä-Suomen lääni	7	8,2	9,5
Oulun lääni	2	2,4	2,7
Lapin lääni	2	2,4	2,7
Ulkomailla	1	1,2	1,4
Yhteensä	74	87,1	100
Ei vastanneet	11	12,9	
Yhteensä	85	100	100

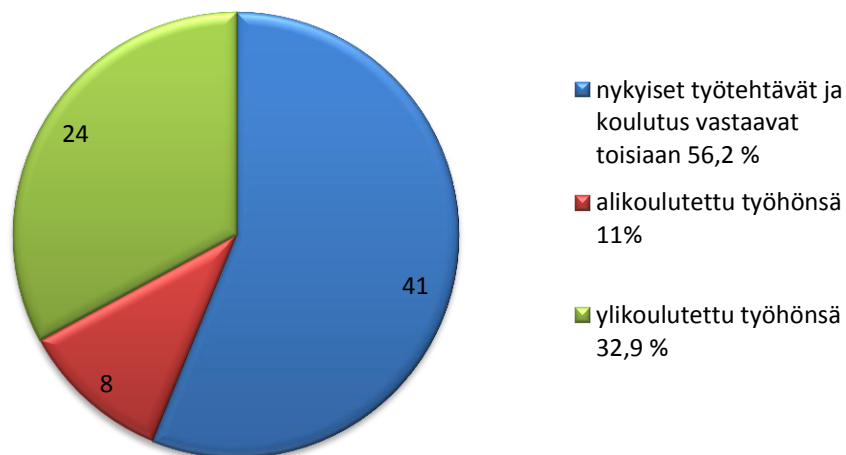
Nykyisen työpaikan bruttopalkkatasoa määriteltiin avoimella kysymyksellä, jossa pyydettiin ilmoittamaan tammikuun 2011 palkka. Kysymykseen ei vastannut 18 henkilöä. Kun lukuun otetaan huomioon vastaajat, jotka eivät ole olleet työsuhteessa tammikuussa, osanneet arvioida palkkaa, olivat äitiyslomalla tai jatkoivat opintojaan, niin 26 vastaajan palkkatasoa ei saatu selvitettyä.

Taulukko 15 Nykyisen työpaikan bruttopalkkataso

Nykyisen työpaikan palkkataso	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
enintään 1000 €	9	10,6	15,3
1001 - 1500 €	2	2,4	3,4
1501 - 2000 €	8	9,4	13,6
2001 - 2500 €	26	30,6	44,1
2501 - 3000 €	7	8,2	11,9
yli 3000 €	7	8,2	11,9
Yhteensä	59	69,4	100
Eivät osanneet määritellä tai ei vastanneet	26	30,6	
Yhteensä	85	100	100

Vastanneiden aritmeettinen keskipalkka oli 2010 euroa tammikuussa 2011. Epäselvyyksien vuoksi osa 0 euroa tienanneista on luokiteltu vastaamattomien kategoriaan, mutta mikäli heidän palkkatulonsa otetaan huomioon, muodostuu aritmeettiseksi keskipalkiksi 1920 euroa. Mielenkiinnosta kerrottakoon, että aineistossa miesten keskipalkka tammikuussa 2011 oli hieman korkeampi kuin naisten keskimääräinen palkka. Miesten ja naisten keskipalkkoista ei pysty tekemään pitäviä johtopäätelmiä, mutta näyttäisi siltä, että miehet yltävät korkeampiin ansiotuloihin. Selkeää yhteyttä työssäoloajan ja palkan välillä ei ollut. Vuonna 2008 tai sen jälkeen valmistuneiden palkkatulot olivat kuitenkin keskimääräistä pienemmät, talouslaman vaikutukset ja työssäoloajan lyhyys ovat luultavasti vaikuttaneet tulokseen.

Suurin osa vastaajista on sitä mieltä (56,2 %, 41), että Mustialasta saavutettu tutkinto vastaa työelämän tarpeisiin ja he kokevat tutkinnon vastaavan nykyisen työpaikkansa työnkuvaa. Osa vastaajista kokee olevansa ylikoulutettu töihin (32,9 %, 24) ja kahdeksan (11 %) kokee olevansa alikoulutettuja (Kuvio 8).

Kuvio 10 Vastaajien mielipiteet nykyisten työtehtävien ja koulutuksen vastaavuudesta

6.4 Koulutus ja työelämä

Kyselyn viimeisessä osiossa keskityttiin kartoittamaan vastaajien mielipiteitä koulutuksesta, työelämästä ja niiden vastaavuudesta. Kyselyyn vastanneista 43,2 % (35) oli sitä mieltä, että hevosagrologin tutkintoa vastaavan työn löytäminen oli melko vaikeaa. Erittäin vaikeaksi työn löytymisen koki noin kolmannes. Melko helppona työn löytämistä piti 23,5 % (19) vastaajista ja yhden mielestä työn löytäminen oli erittäin helppoa (Taulukko 16).

Taulukko 16 Vastaajien mielipiteet hevosagrologin koulutusta vastaavan työn löytymisestä

Työn löytymisen helppous	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Erittäin helppoa	1	1,2	1,2
Melko helppoa	19	22,4	23,5
Melko vaikeaa	35	41,2	43,2
Erittäin vaikeaa	26	30,6	32,1
Yhteensä	81	95,4	100
Ei vastanneet	4	4,7	
Yhteensä	85	100	100

Vastaajista selvästi suurin osa, jopa 64,6 % (51) mielestä hevosagrologin tutkintoon johtava koulutus vastaa työelämän vaatimuksiin melko hyvin. Melko huonosti vastaavana koulutusta pitää 20,3 % (16). Seitsemän vastanneen mielestä koulutus vastaa erittäin hyvin työelämän vaatimuksiin ja viiden mielestä erittäin huonosti (Taulukko 17).

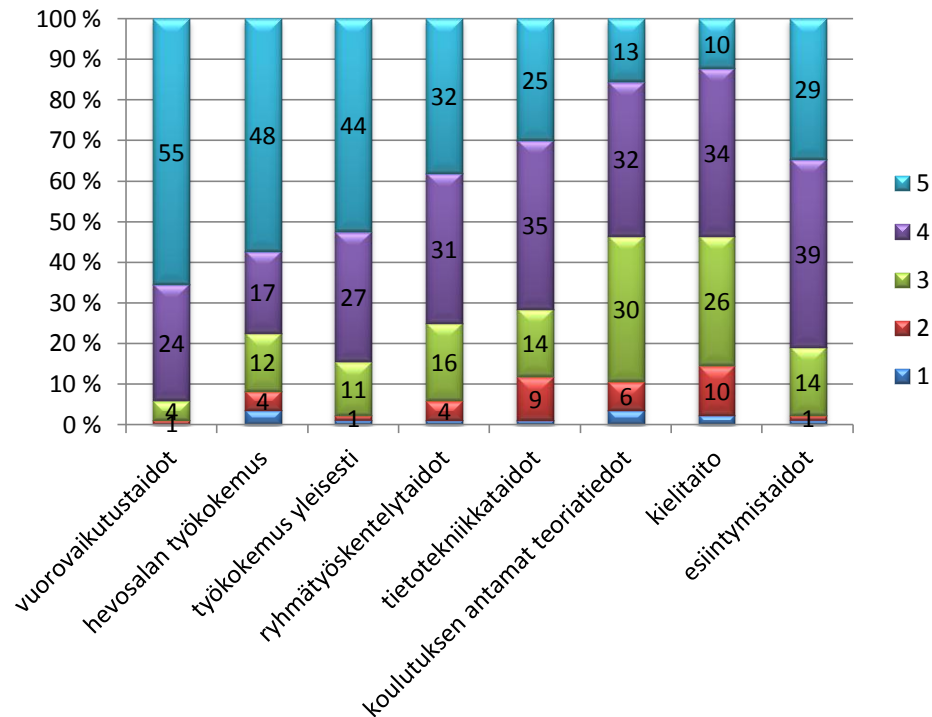
Taulukko 17 Vastaajien mielipiteet koulutuksen vastaavuudesta työelämän vaatimuksiin

Kuinka hyvin koulutus vastaa työelämän vaatimuksiin	Vastaajia	Prosenttiosuus *	Prosenttiosuus **
Erittäin hyvin	7	8,2	8,9
Melko hyvin	51	60	64,6
Melko huonosti	16	18,8	20,3
Erittäin huonosti	5	5,9	6,3
Yhteensä	79	92,9	100
Ei vastanneet	6	7,1	
Yhteensä	85	100	100

Avoimessa kysymyksessä kysyttiin muiden tutkintojen vaikutuksesta työllistymiseen, johon oli vastannut 52 henkilöä. Heistä suurin osa (28) on sitä mieltä, että muut tutkinnot ovat vaikuttaneet positiivisesti työllistymiseen. Vastaajista 12 oli sitä mieltä, ettei muilla tutkinnoilla ollut merkittävää vaikutusta työllistymiseen, mutta ne ovat kuitenkin olleet vaikuttamassa toimenkuvan muotoutumisessa. Osa vastaajista oli maininnut selkeästi, että jokin muu tutkinto on vaikuttanut työnsaantiin ratkaisevasti tai he eivät ole työllistyneet agrologi (AMK) tutkinnon avulla. Osa vastaajista on jatkanut opintojaan parantaakseen työllistymismahdollisuuksiaan, joko maatalouteen liittyvillä aloilla tai vaihtaneet alaa kokonaan. Osa myös näkee muiden koulutuksiensa täydentävän agrologin (AMK) tutkintoa ja näin lisäävän ja monipuolistavan mahdollisuuksiaan työnsaantiin. Monella Mus-tialasta valmistuneella oli pohjakoulutuksenaan hevostalouden perustut-

kinto tai muuten kokemusta maataloudesta, jonka katsotaan antaneen käytännön kokemusta alasta ja agrologin (AMK) tutkinnon tarjonnan teoria-tietoa.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan ennalta määriteltyjen määreiden avulla niiden tärkeyttä työllistymisen kannalta. Tekijöille annettiin arvosanat asteikolla 1-5, jossa 5 pidettiin hyvin merkittävänä tekijänä ja 1 koettiin merkityksettömäksi. Vastaajat antoivat suurimman painoarvon vuorovaikutustaidoille, hevosalan työkokemukselle sekä yleiselle työkokemukselle (Kuvio 11).

Kuvio 11 Eri tekijöiden tärkeys työllistymisen kannalta, 1= merkityksettömin ja 5=merkityksellisin tekijä

Taulukossa 18 on havainnollistettu eri tekijöiden saamia keskiarvoja. Arvoissa ei ollut merkittävää vaihtelua; vaihteluväli oli 3,49 - 4,58.

Taulukko 18 Eri tekijöiden tärkeys työllistymisen kannalta

Tekijät	Keskiarvo
Vuorovaikutustaidot	4,58
Työkokemus yleisesti	4,33
Hevosalan työkokemus	4,23
Esiintymistaidot	4,12
Ryhmätyöskentelytaidot	4,10
Tietotekniikkataidot	3,88
Koulutuksen antamat teoriatiedot	3,55
Kielitaito	3,49

Vastaajilla oli avoimessa kysymyksessä mahdollisuus kertoa omat mielipiteensä työllistymisen kannalta tärkeistä tekijöistä. Nuorisopuolelta 50 henkilöä oli ilmaissut mielipiteensä. Vastaajista 21 mainitsi suhteiden ja ver-

kosten olevan merkittävimpiä tekijöitä työllistymisen kannalta. Moni piti opiskeluaikana luotuja suhteita, kuten harjoitteluja, tärkeänä väylänä työllistymiseen. Vastaajien mielestä harjoitteluja saisi olla nykyistä enemmän ja niiden pitäisi olla paremmin hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijoille mukautettuja. Yhdeksän vastaajaa mainitsi omaaloitteisuuden ja aktiivisuuden olevan tärkeää työllistymisen kannalta. Vastaajat kokivat oman asuinpaikkansa elinkeinorakenteen tärkeäksi osaksi työllistymisessä. Töiden perässä pitää olla valmis muuttamaan. Muita mainittuja tekijöitä olivat muun muassa oma asenne, työmoraali, laaja-alaisuus ja avarakatseisuus hevosalaan kokonaisuutena, ihmissuhdetaidot ja oma persoona. Töihin etsitään ”hyviä tyyppejä”, kaikkea ei tarvitse osata valmiiksi kunhan on muuten työyhteisöön soveltuva.

Vastaajille annettiin mahdollisuus eritellä mitkä opinnot ovat osoittautuneet hyödyllisimmiksi työelämässä. Kysymykseen vastasi 64 joista puolet (50 %, 32) piti hevosalan opintoja tärkeänä. Erityisesti oli mainittu valmennukseen, fysiologiaan, eläinlääkintään ja ruokintaan liittyvät opinnot. Siittola-avustajan kurssi oli myös ollut muutamalle vastaajalle hyödyllinen. Harjoittelut ja yleiset maatalouteen liittyvät opinnot ovat olleet pidettyjä opintokokonaisuuksia. Yritystalouden kannattavuuslaskelmat ja liiketoimintasuunnitelma on koettu tarpeelliseksi. Myös markkinointi, yrittäjäys, tietotekniikka, maaseutupolitiikka, kansainvälisyysopinnot, kielet, kirjanpito ja kokoustaidot ovat vastaajien mukaan olleet hyödyllisiä työelämässä. Eräs vastaaja antoi tuleville opiskelijoille vinkiksi, että opintoja kannattaa valita mahdollisimman laaja-alaisesti, maatalouspolitiikasta markkinointiin ja kirjanpitoon, sekä EU-asioita.

Kysyttäessä vastaajilta mistä opinnoista olisi ollut opintojen aikana tarpeellista saada lisäkoulutusta, kysymykseen vastasi 41 ihmistä. Eniten ihmiset olisivat kaivanneet yrittäjyyteen ja yritystalouteen liittyviä opintoja. Näitä aineita oli toivottu käsiteltävän myös enemmän hevostalouden näkökulmasta. Maatilatalouden opintoja toivottiin enemmän ja esimerkiksi konetunteihin enemmän hevostalouden puolelle sovellettua opetusta ja koneita. Viisi henkilöä oli maininnut kaivanneensa syventävämpää opiskelua hevosopinnoissa – anatomia, liikemekaniikka, vaihtoehtoiset hoitomuodot hevosten hoidossa, jalostus ja käytännön työskentely hevosten parissa olivat toivottujen listalla. Vastaajat mainitsivat myös hanketöiden, erilaisten vuorovaikutustaitojen, kielten, johtamisen, mediataitojen, markkinoinnin ja tallinrakentamisen lisäkoulutuksen tarvetta. Opintoihin oli toivottu myös mahdollisuutta sisällyttää pedagogiikkaa.

Monen vastaajan mielestä oppilaitoksen tarjoamalle täydennyskoulutukselle löytyisi tarvetta teoriapuolelta ammattitaidon ylläpitämiseksi – onhan monen muunkin alan täydennyskoulutusta tarjolla. Vastaajat olivat kiinnostuneita hevosalan uusimmasta tutkimustiedosta, ruokinnasta, eläinlääkinnästä, tallinrakentamiseen liittyvistä säännöksistä, jalostuksesta ja valmennusfysiologiasta. Monet vastaajat ovat yrittäjiä, joten markkinointi, kirjanpito, tietotekniikka, tuotantotalous, yritystoiminta, EU-tuet ja taloushallinto olisivat kaivattuja täydennyskoulun aineita. Vastaajien mielestä myös erilaiset viestintä- ja vuorovaikutustaidot sekä työkalut kykyyn markkinoida itseään agrologina työnantajien keskuudessa olisivat koulu-

tuksen arvoisia. Tulevaisuuden hankkeet, sosiaalisen median hyödyntäminen, mobiiliratkaisut, hankkeet ja kansainvälinen työyhteisö on koettu myös mahdollisiksi täydennyskoulutuksen kohteiksi. Osa vastaajista on todennut, ettei täydennyskoulutukseen ole tarvetta, sillä tietoa on löydettyä-
vissä esimerkiksi erilaisten hankkeiden kautta.

Kyselyssä viimeisenä vastaajilla oli mahdollisuus kertoa vapaasti mielipiteitään, parannusehdotuksiaan, kommenttejaan ja kritiikkejään. Otin tässä kysymyksessä myös keskeyttäneiden ja aikuispuolen kommentit huomioon. Kommentteja tuli melko runsaasti (41 kappaletta), ihmiset olivat poh-
tineet kirjoituksiaan ja antoivat rakentavaa palautetta.

Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opiskelijavalinta aiheutti huolenaihetta vastaajien keskuudessa – hakiessa painotetaan koulumenestystä eikä hevosalan tuntemusta kartoiteta tarpeeksi. Opiskelemaan saattaa päästää ihmisiä, joiden hevostalouden tietämys ei ole riittävän vankalla pohjalla. Huolenaihe on oikeutettu, sillä vuodesta 2012 valintakokeessa ei ole enää erillistä hevostalouden osiota. Opintoja on haasteellista suunnitella kaikille sopiviksi, jos lähtötaso on erilainen. Erillisen hevostalouden osion poistuminen johtuu yhteisestä päätöksestä Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon pääsykoe on mukana valtakunnallisessa luonnonvara-alan valintakokeessa, jolloin HAMKiin ja Savoniaan on sama pääsykoe.

Mielipiteet koulutuksesta jakautuivat vahvasti. Osa kiitteli Mustialan hevosopintojen sisältöä ja laatua, kun taas toiset kokivat, ettei koulutus ollut tarjonnut uutta tietoa ja osa tiedosta oli epäolennaista. Opinnot olivat tuntuneet pintaraapaisulta, syvyyttä ja erikoistumista olisi tarvittu. Osa vastaajista koki, ettei tärkeisiin aineisiin panostettu tarpeeksi – opetusta annettiin joka aineesta sillä seurauksella ettei mitään osaa kunnolla. Toisaalta opintojen laaja-alaisuus sai kiitosta.

Vastaajat pitivät suhteiden luontia opiskeluaikana tärkeänä. Tarkoituksenmukaisen harjoittelupaikan katsottiin olevan tärkeä myöhemmän työllistymisen kannalta. Opintojen aikana voisi olla enemmän työelämälähtöisiä projekteja, joiden avulla voi luoda suhteita hevosalan yrityksiin, järjestöihin ja hallinnollisiin päättäjiin.

Hevosagrologin nimikettä koettiin pidettävän melko tuntemattomana työmarkkinoilla. Oppilaitoksen taholta toivottiin enemmän itsensä tuomista ilmi ja suhteiden luontia mahdollisiin työnantajiin sekä tarkennusta siitä mikä hevosagrologi on ja millaisiin työtehtäviin heidät on koulutettu. Töitä hakiessa on hyvä muistaa, ettei hevosagrologi ole virallinen tutkin-
tonimike, vaan hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistunut on agrologi (AMK). Työpaikkaa hakiessa ei kannata olla liian suppeakatseinen ja etsiä ainoastaan tiukasti hevosalaan liittyviä paikkoja. Työpaikoilla uudet työntekijät perehdytetään tehtäviinsä eikä tietotason täydy olla täydellistä jokaisessa osa-alueessa.

Monet vastaajista kokivat, ettei hevosagrologin työtä ole tarjolla valmistuneiden lukumäärään verrattuna tarpeeksi ja työn löytäminen on vaikeaa.

Usean mukaan hevosagrologin koulutuksella ei ole tällä hetkellä kysyntää työmarkkinoilla. Muutama oli kuitenkin sitä mieltä, että hevosagrologille on töitä tarjolla, jos on aktiivista yritystä työllistyä. Koulutuksen katsottiin antavat hyvät mahdollisuudet yrittäjyyteen.

Vastaajat kokevat ihmisten, joilla on jokin muu koulutus ja vankka hevosalan harrastuneisuus, kilpailevan samoista työpaikoista hevosagrologien kanssa. Yleisen työkokemuksen tärkeyttä ja valmiutta työskennellä muun kuin oman alan töissä korostettiin.

Osa vastaajista harmitteli valinneensa väärä aineita luettavakseen opintojen aikana, on koettu, että valitsemalla enemmän maatilatalouden puolen opintoja pystyisi kilpailemaan normaalin agrologin työpaikoista.

7 TUTKIMUSTULOSTEN POHDINTAA

Opinnäytetyöni viimeinen osio koostuu omien tutkimustulosteni pohdinnasta, sekä tulosten vertailusta Paakkolanvaaran saamiin tuloksiin.

7.1 Työllistyminen

Paakkolanvaara on toteuttanut tutkimuksen Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) työllistyminen opinnäytetyönään vuonna 2005. Kyselyyn vastasi tuolloin 55 henkilöä, joista neljä oli valmistumatonta. Paakkolanvaara on keskittynyt tulosten analysoinnissa nuorisopuolelta valmistuneiden agrologien (AMK) vastauksiin, eli käytännössä aineistossa on analysoituna 51 vastausta.

Nyt toteutetun kyselyn vastausten perusteella voidaan pitää hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien työllistyvän kohtalaisesti oman alansa työtehtäviin, yli puolet vastaajista kokee löytäneensä koulutustaan vastaavaa työtä. Vastanneista lähes 60:lle % agrologin tutkinnon tuoma ammattitaito on tällä hetkellä päätoiminen tulonlähde, mutta noin 30 % vastaajista ei tarvitse tutkintoaan tällä hetkellä työtehtävissään. Hevosala on työllistänyt lähes 40 % vastaajista. Laskettaessa maatalousalalle ja maatalous- ja hevosalan yhdistelmiin työllistyneet, nousee maaseutuelinkeinojen työllistävä vaikutus hieman yli 70 prosenttiin. Muille aloille on työllistynyt yli 20 % vastaajista. Hevosalan työllistävä vaikutus oli tutkimuksissa samankaltainen, hieman alle 40 % vastaajista oli työllistynyt hevosalalle molemmissa tutkimuksissa. Merkittävin eroavaisuus löytyi muiden kuin maaseutuelinkeinoihin työllistyneiden vastaajien määrissä, tämän hetkisen tilanteen mukaan 26,3 % vastaajista on sijoittunut muille aloille, kun edellisessä tutkimuksessa luku oli kymmenisen prosenttiyksikköä vähemmän.

Yli puolet vastaajista kokee tutkinnon vastaavan työelämän vaatimuksiin, mutta lähemmäs 30 % vastaajista koki olevansa ylikoulutettu töihinsä. Tämä selittyy sillä, että moni on työllistynyt hevosenhoitajaksi. Suurin osa kokee hevosagrologin tutkintoa vastaavan työn löytämisen melko vaikeaksi tai erittäin vaikeaksi.

Kysyttäessä toimiiko agrologin (AMK) tuoma ammattitaito päätulonlähteenä, Paakkolanvaaran tutkimuksessa jopa 78 % vastaajista ilmoitti tutkimuksen tuoman ammattitaidon olevan päätulonlähde. Nyt toteutetussa tutkimuksessa agrologin (AMK) tuoma ammattitaito oli päätulonlähde enää 56,3 % vastaajista. Ensimmäiset hevostalouden suuntautumisvaihtoehtoja valmistuneet ovat olleet työelämässä noin 15 vuoden ajan, joten osatulojen välisestä erosta voi selittyä uudelleenkouluttautumisen ja uranvaihdosten kautta. Toisaalta taas tällä hetkellä koulutusta vastaavan työn löytymisen määritteli 75,3 % melko vaikeaksi tai erittäin vaikeaksi, kun viime tutkimuksessa 63 % piti työn löytymistä erittäin vaikeana tai melko vaikeana.

Hevosagrologien tämänhetkinen työtilanne on melko hyvä, yli 50 % vastaajista on kokopäivätyössä, tosin kaikki heistä eivät ole sijoittuneet maa-seutuelinkeinojen pariin. Kun otetaan huomioon kaikki vastaajat, jotka ovat määritelleet jonkin muun työllistymismuodon lisäksi olevansa kokopäivätyössä, lähes 60 % vastaajista on kokopäivätyössä. Tällä hetkellä kahdeksan vastaajaa on työttömänä, äitiys/isyyslomalla tai hoitovapaalla on viisi henkeä. Kyselyhetkellä lähes 20 % vastaajista toimi yrittäjinä. Kokopäivätöissä olevien osuus ei ole merkittävästi muuttunut tutkimusten välillä, ennen 60 % vastaajista oli työllistynyt ja tällä hetkellä 58,8 % vastaajista on työllistynyt kokopäiväisesti. Osa kokopäiväisesti työskentelevistä mainitsi olevansa myös yrittäjä tai jatkavansa opiskeluitaan kokopäiväisen työskentelynsä ohella.

Suurin osa vastaajista on työllistynyt ennen valmistumistaan tai he ovat työllistyneet heti valmistumisensa jälkeen. Hieman yli kymmenellä prosentilla työllistyminen on kestänyt yli puoli vuotta ja muutama heistä ei ole työllistynyt lainkaan valmistumisensa jälkeen. Työpaikka oli suurimmalla osalla vastanneista tiedossa ennen valmistumistaan molemmissa tutkimuksissa, mutta niiden vastaajien joiden työpaikan löytäminen on kestänyt yli 4-6 kuukautta tai yli puoli vuotta on lisääntynyt lähes kaksinkertaiseksi.

Suhteet nousivat merkittävimmäksi tavaksi löytää työpaikka valmistumisen jälkeen. Vastaajista lähes 45 % oli löytänyt ensimmäisen työnsä suhteiden avulla. Näistä suhteista lähes puolet oli luotu opiskelu- tai harjoitteluaikana. Suhteet nousivat molemmissa tutkimuksissa merkittävimmäksi tavaksi työllistyä valmistumisen jälkeen. Suhteiden ja verkostojen luominen opiskeluaikana, sitä ennen tai sen jälkeen nousevat suureen merkitykseen. Koulutusohjelman tulisi tarjota enemmän kontakteja työelämän toimijoihin, mutta paljon on ihmisestä itsestä kiinni miten hyödyntää annetut tilaisuudet ja mahdollisuudet.

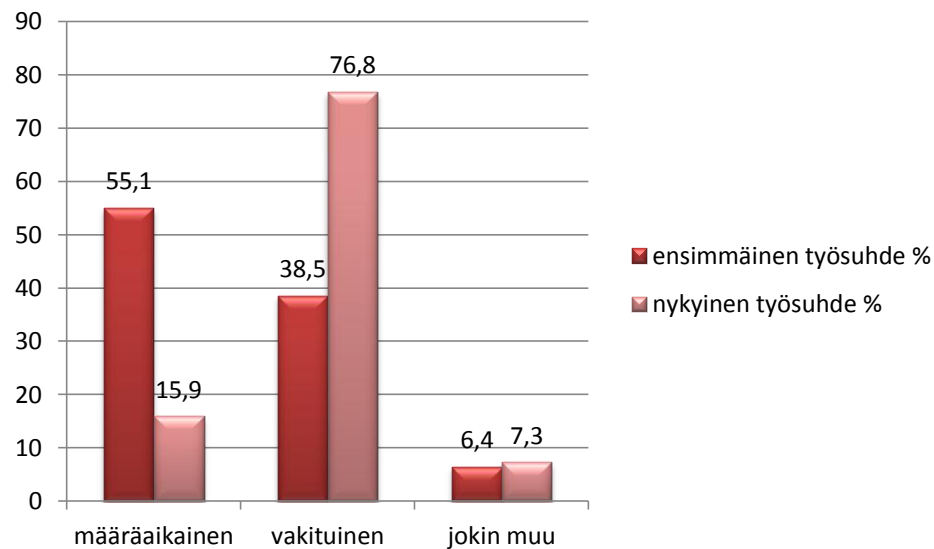
Valmistumisensa jälkeen hieman yli kolmannes valmistuneista hevosagrologeista on edelleen ensimmäisessä työpaikassaan. Voidaankin todeta, että työpaikkojen vaihtuvuutta on ollut suhteellisen vähän, yli puolet valmistuneista on ensimmäisessä tai toisessa työpaikassaan. Työpaikkojen lukumäärä on selkeästi keskittynyt enintään kolmeen. Alle neljällä prosentilla on ollut kuusi, tai enemmän kuin kuusi, työpaikkaa valmistumisensa jäl-

keen. Ensimmäisten hevosagrologien valmistumisesta on kulunut jo yli kymmenen vuotta, joten on luonnollista, että vaihtuvuutta työpaikoissa on ollut. Kyselyssä ei valitettavasti pystytty selvittämään tarkemmin ensimmäisen ja nykyisen työpaikan välisiä paikkoja. Työpaikkojen lukumäärä on pysynyt prosentuaalisesti lähes samanlaisena molemmissa tutkimuksissa. Merkittävin ero on havaittavissa kolmannen työpaikan kohdalla, 17,5 % vastaajista on tällä hetkellä kolmannessa työpaikassa, kun edellisen tutkimuksen toteuttamisajankohtana vain 9 % oli työskennellyt kolmessa eri työpaikassa. Vastaajien, jotka olivat työskennelleet neljässä työpaikassa, määrä oli vähentynyt edelliseen tutkimukseen verrattaessa. Vastavuoroisesti viidennessä työpaikassaan olevien vastaajien määrä oli lisääntynyt.

Monet vastaajista olivat molemmissa tutkimuksissa ilmaisseet huolensa työpaikkojen riittävydestä kaikille hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneille.

7.2 Ensimmäisen ja nykyisen työpaikan vertailua

Valmistumisen jälkeen ensimmäisen ja nykyisen työsuhteen tyypissä on huomattavissa merkittävä ero. Yli puolella vastanneista ensimmäisessä työpaikassa työsuhde oli määräaikainen, kun taas tämänhetkinen työsuhde on reilusti yli puolella vakituinen (Kuvio 12).

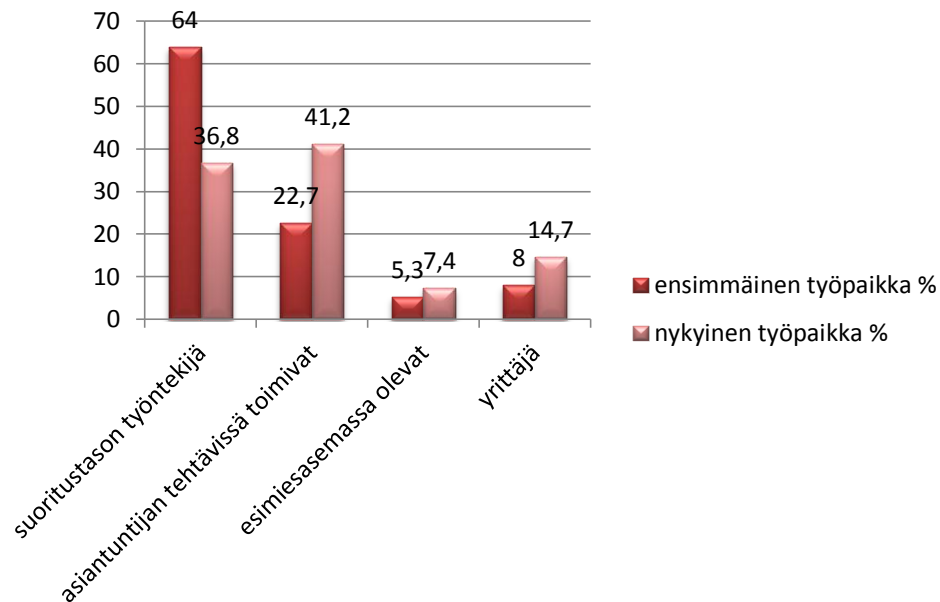

Kuvio 12 Työsuhteen tyypin vertailua ensimmäisen ja nykyisen työpaikan välillä

Vakituisessa työsuhteessa edellisen tutkimuksen mukaan oli 62 % vastaajista, mutta sen osuus on noussut merkittävästi, jopa 76,8 % vastaajista on vakituisessa työsuhteessa tällä hetkellä. Määräaikaisessa työsuhteessa edellisen tutkimuksen aikaan oli 32 % vastaajista, mutta sen osuus on pienentynyt lähes puolella ja tällä hetkellä vain 15,9 % on määräaikaisessa työsuhteessa.

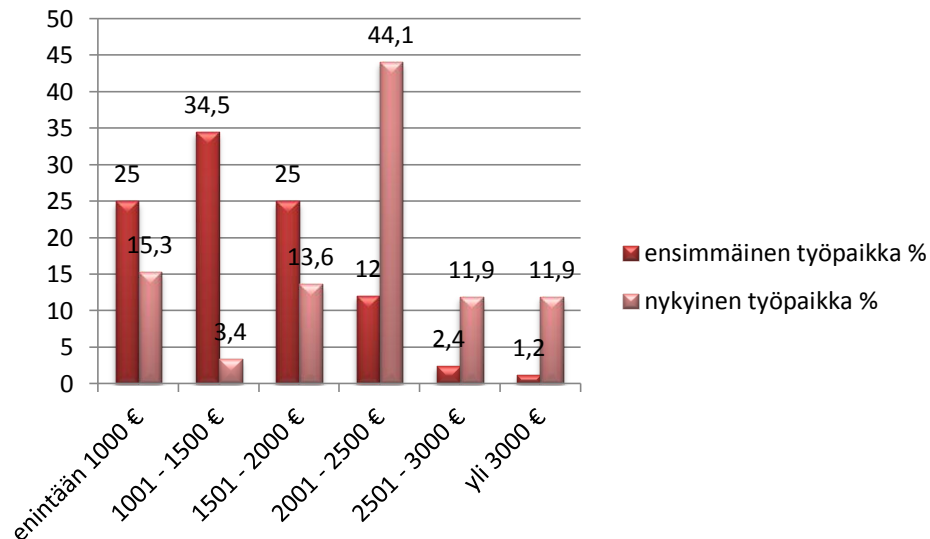
Ensimmäisessä työpaikassa yli 60 % vastaajista oli ollut suoritustason työntekijä ja nykyisessä työpaikassa suoritustason työntekijöiden osuus on

vähentynyt lähes puolella, ollen alle 40 %. Asiantuntijan tehtävissä toimivien osuus on lisääntynyt, mutta lisäys on ollut suhteessa vähäisempää kuin suoritustason työntekijöiden väheneminen. Esimiesasemassa olevien osuus on pysynyt lähes samanlaisena ja yrittäjien osuus on hieman kasvanut (Kuvio 13). Kysymykseen nykyisen työpaikan tehtävänimikkeestä oli jättänyt valitettavan moni vastaamatta, heidän joukossaan tosin on opiskeluaan jatkavia. Suoritustason työntekijöiden määrä on pienentynyt huomattavasti tutkimusten välillä, tällä hetkellä enää 36,8 % vastaajista on työllistynyt suoritustason työtehtäviin, kun edellisen tutkimuksen aikaan 45 % työskenteli työntekijänä suoritustasolla. Vastaavasti asiantuntijoiden tehtävissä toimivien osuus on noussut 24 prosentista 41,2 prosenttiin.

Kuvio 13 Aseman vertailua ensimmäisessä ja nykyisessä työpaikassa

Hevosagrologien palkkatasossa on tapahtunut kehitystä, tällä hetkellä lähes 70 % vastaajista tienaa vähintään 2001 euroa kuukaudessa. Ensimmäisessä työpaikassa noin 85 % vastanneista tienasi alle 2000 euroa kuukausittain (Kuvio 14).

Kuvio 14 Palkkatason vertailua ensimmäisessä ja nykyisessä työpaikassa

Vaikka valmistuneiden hevosagrologien palkkataso on noussut, jää se selkeästi melko alhaiseksi verrattaessa sitä yleiseen palkkatasoon Suomessa. Vuonna 2009 suomalaisten keskiansio oli 2980 euroa kuukaudessa (Tilastokeskus c), kun hevosagrologeilla keskimääräinen palkka jäi 2010 euroon. Agrologien (AMK) palkkatasoissa on tapahtunut selkeää kehitystä tutkimusten välillä. Vuonna 2005 41,3 % vastaajista ansaitsi 1501 – 2000 euroa, kun tällä hetkellä 44,1 % on saavuttanut 2001 – 2500 euron bruttopalkkatason. Enintään 1000 euroa tienanneiden osuus on pysynyt lähes ennallaan, noin 15 % vastaajista lukeutuu tähän ryhmään.

Maantieteellisesti ensimmäisen ja nykyisen työpaikan sijoittumisella ei ollut havaittavissa suurta eroa kummassakaan tutkimuksessa. Työpaikat ovat pääasiassa keskittyneet Etelä- ja Itä-Suomeen. Ulkomaille työllistymisen määrä ei ole lisääntynyt.

Yksityiset yritykset ovat selkeästi molemmissa tutkimuksissa isoimmat työllistäjät. Uusimmissa tutkimustuloksissa on kuitenkin huomattavissa, että yksityisen yrityksen toimiala on monella vastaajalla jokin muu kuin hevosala. Yksityisyrittäjien määrä on hieman noussut ollen 28,4 % kun edellisessä tutkimuksessa 23 % vastaajista toimi yksityisyrittäjänä. Monet vastaajat myös työskentelevät useammassa eri vaihtoehdossa samanaikaisesti, kuten ovat yksityisen yrityksen palveluksessa ja toimivat tämän lisäksi yksityisyrittäjinä.

Hevosagrologeilla voidaan todeta tapahtuneen urakehitystä, sillä suoritus-tason työntekijöiden osuus on vähentynyt merkittävästi ja asiantuntijoiden osuus on kasvanut. Ensimmäisen työsuhteen tyyppi oli yli puolella määrää-aikainen, mutta tällä hetkellä lähes 80 % vastaajista on vakituksessa työ-suhteessa. Palkkataso on huomattavasti kohonnut, mutta on silti alhaisempi kuin suomalaisten keskipalkka.

7.3 Koulutus ja työelämä

Työmarkkinoiden toimintaympäristön muutos haastaa uudistuksiin koulutuspoliitikassa. Globalisoituminen, palvelujen digitalisoituminen sekä nopeutunut teknologian, työelämän ja työtehtävien muutos sekä muuttuvat osaamisvaatimukset aiheuttavat paineita koulutusmaailmalle. Koulutuspalvelujen tarjonnan kasvu, kilpailu ja kansainvälistyminen johtavat siihen, että oppilaitosten tulee pystyä tarjoamaan toimiva opintokokonaisuus pärjätäkseen kiristyvillä koulutusmarkkinoilla (Elinkeinoelämän keskusliitto).

Tämän hetkisen tilanteen mukaan hevosagrologin tutkinnon katsottiin vastaavan työelämän vaatimuksiin melko hyvin, vastaajista 64,6 % oli tätä mieltä, luku on hieman pudonnut, sillä edellisessä tutkimuksessa 75 % koki tutkinnon vastaavan kohtalaisen hyvin työelämän vaatimuksiin. Edellisten tuloksien perusteella kukaan ei kokenut tutkinnon vastaavan työelämän vaatimuksiin erittäin huonosti, tällä hetkellä 6,3 % vastaajista pitää tutkintoa soveltumattomana työelämän vaatimuksiin nähden. Melko huonosti tutkinnon vastaavuuden työelämän vaatimuksiin kokeneiden vastaajien lukumäärä oli noussut 15 prosentista 20,3 prosenttiin.

Vuosittain keskimäärin 16 prosenttia opiskelijoista jättää tutkinnon kesken Hämeen ammattikorkeakoulun hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa. Opinnäytetyöni kyselyllä tavoitettiin kuusi yli 40 opintopistettä suorittanutta keskeyttäneitä vastaajaa. Opiskelu jossakin muualla tai siirtyminen työelämään olivat yleisimpiä syitä, joiden vuoksi opinnot jäivät kesken. Vastaajista kaikki voisivat harkita tutkinnon suorittamista loppuun, jos siihen olisi mahdollisuus.

7.3.1 Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

Tutkimuksen tuloksissa työllistymisen kannalta tärkeinä tekijöinä mitään ei pidetty merkityksellisenä. Eniten vastaajat painottivat vuorovaikutustaitojen ja työkokemuksen, niin hevosalan kuin yleisenkin, tärkeyttä. Eri tekijöiden saamissa keskiarvoissa ei kuitenkaan ollut kovin suurta vaihtelua. Tästä voidaan päätellä, ettei mikään yksittäinen tekijä nouse vaikutukseltaan ratkaisevaan asemaan työllistymisessä, vaan kaikkien tekijöiden summa ratkaisee. Koulutuksen antamien teoretietojen osuutta pidettiin vähäisimpänä työllistymisen kannalta, sillä jokaisessa työtehtävässä on omia erityispiirteitään, joihin pääsee tutustumaan ja oppimaan vasta käytännön työelämässä. Työpaikkaa hakiessaan ei kannata etsiä hevostalouden suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden agrologien (AMK) tutkintonimekkeellä löytyviä paikkoja, sillä niitä ei luultavasti tule löytymään. Sen sijaan kannattaa katsoa työpaikkailmoituksia laaja-alaisemmin miettiä, mitä valmiuksia, mahdollisuuksia ja osaamista agrologin (AMK) tutkinto on tuonut tullessaan sekä mitkä ovat omat vahvuutesi ja kiinnostuksen kohteesi.

Moni vastaajista vastasi työllistymisen kannalta ensiarvoisen tärkeäksi suhteiden merkityksen. Työnantaja palkkaa mieluummin työntekijän, jolla

on ennestään tuntemusta organisaatiosta ja sen toimintatavoista, kuin henkilön, jolla ei ole mitään ennakkotietoa työnantajasta. Vastaajien mukaan opiskeluaikana kannattaa pyrkiä tekemään itseään tunnetuksi niissä organisaatioissa, joihin toivoo myöhemmin työllistyvänsä. Vastaajista lähes puolet on saanut ensimmäisen työpaikkansa suhteiden avulla, joten niiden työllistävää vaikutusta ei saa aliarvioida ja verkostoja pitää pyrkiä rakentamaan opiskeluaikana. Vastaajista suurin osa (56,2 %) oli sitä mieltä, että koulutus vastaa työelämään vaatimuksiin.

7.3.2 Työllistymisen kannalta tärkeät opinnot

Kaikkia Mustialassa tarjottuja opintoja pidettiin työllistymisen kannalta merkittävinä ja hyödyllisinä. Hevostalouden opintoihin kaivattiin enemmän syvyyttä sekä monipuolisuutta opetustarjontaan. Toisaalta taas Suomi on hevostalouden näkökulmasta pieni maa, eikä täältä välttämättä löydy työtehtäviä, jotka vaativat hevosalan tietyn osa-alueen asiantuntijuutta. Näin ollen hevostalouden työllistävää vaikutusta ammattikorkeakoulun vaatimustasoihin työtehtäviin pidettiin melko vähäisenä ja maatilatalouden suuntautuneen agrologin opintojen tärkeyttä korostettiin. Myös yritystalouden, markkinoinnin sekä yrittäjyyden oppinoiden katsottiin olevan tarpeellisia työllistymisen kannalta.

Opiskeluaikana kannattaa valita luettavakseen aineita, jotka antavat mahdollisimman laaja-alaisen pohjan ja tietotaidon. Varsinkin jos urasuunnitelmat eivät ole tiedossa opiskeluaikana, kannattaa keskittyä aineisiin, joita voi soveltaa eri aloille ja erilaisiin työtehtäviin. Yleisesti hyödyllisiksi opinnoiksi koettiin esimerkiksi yritystalouden, markkinoinnin sekä maatalouspolitiikan opinnot. Liian kapea-alainen opiskelu saattaa rajata pois joitakin työllistymismahdollisuuksia.

8 KOULUTUKSEN KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Kyselyyn vastanneiden mielestä hevosagrologin koulutusta vastaavan työn löytäminen on vaikeaa ja valmistuneita on paljon suhteessa avoimiin työpaikkoihin. Toisaalta taas hevosmäärän on arvioitu kasvavan noin 1000 yksilöllä vuodessa, mikä vaikuttaa hevosalan työllistävään voimaan suoraan sekä välillisesti (Hevosalan hanketoiminnan kehittämisohjelma 2007-2013). Tavallisen agrologin työpaikkoja koetaan olevan enemmän tarjolla ja tuleekin miettiä, lisätäänkö maatilapuolen opintoja hevosagrologin tutkintoon vaikka niitä nykyisellään on suhteellisen paljon.

Työpaikkojen vähäisestä määrästä huolimatta vastaajat toivoivat hevostalouden opintojen olevan aiempaa syvällisempiä ja antavan mahdollisuuden erikoistua ja tutustua uusiin hevosalaan puhuttaviin asioihin, kuten hierontaan, kiropraktiikkaan ja homeopatiaan. Ongelmaksi tässä lähestymistavassa muodostuu se, ettei Suomessa ole työpaikkoja, joissa tarvittaisiin näin tarkkaa asiantuntijuutta. Tulevaisuuden työllistymistä ajatellen hevosopintojen määrää ei ole tarvetta lisätä, mutta niiden sisältöä ja vaatimustasoa voisi nostaa. Vuonna 2010 uudistettu opetussuunnitelma toivotavasti vastaa tähän haasteeseen.

Vastaajat ilmaisivat huolensa opiskelijoiden erilaisesta lähtötasosta ja opetuksen sovittamisesta eri tietopohjalla olevien opiskelijoiden tarpeisiin. Hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon pääsykokeen erillinen hevostalouden osio on poistumassa kokonaan vuonna 2012, jonka jälkeen opiskelijoiden harrastuneisuutta tai tietämystä hevosista ei kartoiteta. Tulevaisuus tulee näyttämään, mitä haasteita tämä tarjoaa opetuksen kannalta.

Suomeen perustetaan arvioiden mukaan uusia hevosalan yrityksiä vuosittain noin 200, joten yrittäjyys tulee nousemaan yhä merkittävämmäksi tavaksi työllistyä. Mustialan starttihautomo tarjoaa yrittäjyydestä kiinnostuneille opiskelijoille mahdollisuuden kehittää ideaansa liiketoimintasuunnitelmaksi yrittäjyysvalmentajan ja muiden yrittäjyydestä kiinnostuneiden opiskelijoiden tuella (Hämeen ammattikorkeakoulu, Starttihautomo). Starttihautomosta huolimatta joissakin kaikille yhteisissä opinnoissa voitaisiin antaa opetusta enemmän yrittäjyyttä silmällä pitäen. Moni vastaajista on päätnyt opetustehtävien pariin, joten kasvatustieteellinen näkökulma voitaisiin ottaa paremmin mukaan opintoja suunniteltaessa.

Monet vastaajista ovat kaivanneet enemmän erilaisten hanke- ja projektitöiden sisällyttämistä opetussuunnitelmaan. Töitä voitaisiin toteuttaa nykyistä enemmän yhteistyössä hevosalan toimijoiden kanssa, jolloin opiskelijat saisivat luotua kontakteja mahdollisiin työnantajiin. Toteutettavat hankkeet ja projektit tarjoaisivat oppilaille ainutlaatuisen mahdollisuuden oppia tuottamaan työelämän vaatimustason täyttäviä harjoitustöitä valvoituissa olosuhteissa ja ohjaajan avustuksella. Samalla oppilaat oppisivat ottamaan huomioon esimerkiksi budjetin riittävyden, ajankäytön ja töiden organisointiin liittyvät asiat, vaikka toteutus jäisikin mahdollisesti vain kuvitteelliseksi. Oppilaitosten kanssa toteutetuista hankkeista olisi vastaavuuksisesti hyötyä myös esimerkiksi alueen hevosyrittäjille.

Opetustuntien toteutustapoja ja rakennetta voitaisiin vaihdella nykyistä enemmän. Luentotyypistä, kalvosulkeista, tuntirakennetta ei tulisi hylätä kokonaan, mutta sen rinnalle voitaisiin nostaa muitakin toteutustapoja. Esimerkkinä eri toteutustavoista voidaan mainita oppilaat opettamassa toisiaan, he voisivat tutustua johonkin aineistoon, ja sen jälkeen opettaa se muille. Tässä samalla oppilaat saisivat kokemusta esiintymisestä, jota opintojen katsottiin tarjoavan liian vähän. Ryhmätöissä opiskelijat pääsevät harjoittamaan vuorovaikutustaitojaan, jotka ovat merkittävässä roolissa työllistymisessä. Luentotyypisessä opiskelussa luennoitsijan tulisi olla oman alansa huippu, sillä heillä on hallussaan oman alansa viimeisin tieto. Näin toteutettuna luennot eivät jää tietotasoltaan liian yleiseksi, kiitosta olivatkin saaneet MTT:n asiantuntijaluennot. Tässä toteutustavassa tulevat vastaan vähäinen opiskelijoiden määrä hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa sekä budjetin ja resurssien rajallisuus.

Opiskelijoita tulisi kannustaa entistä enemmän omaan aktiiviseen tiedon etsimiseen ja soveltamiseen. Työelämän kannalta ei ole oleellista muistaa yksittäisiä teorioita tai määriä ulkoa, vaan oppia miten niitä tulee soveltaa ja mistä tietoa tulee etsiä.

Kirjallisuudesta ja tutkimuksista saatua arvokasta tietoa voisi enemmän sisällyttää opintoihin ja hyödyntää omissa harjoitustöissä. Vastaajat toivovat opintoja vietävän enemmän syvälliseen suuntaa, joten kirjatenttejä voitaisiin yliopistojen tapaan hyödyntää enemmän.

Työelämässä tietotekniikkataidot ovat nousseet yhä tärkeämpään arvoon maailman digitalisoituessa, joten tietotekniikan osuutta voitaisiin lisätä opetuksessa. Tietotekniikka voitaisiin myös hyödyntää enemmän ja sisällyttää monipuolisemmin kaikkiin opintoihin.

Kansainvälistyvässä maailmassa kielten opiskelun tärkeys korostuu. Opintoihin voitaisiin sisällyttää enemmän vieraalla kielellä tarjottuja opintojaksoja tai -kokonaisuuksia. Vieraskielisten opintojen tarjonta onkin lisääntynyt Hämeen ammattikorkeakoulussa kiitettävästi. Opintojen aikana oppilaita voitaisiin kannustaa lähtemään entistä enemmän opiskelemaan ulkomaisiin yhteistyöoppilaitoksiin.

Harjoittelun määrää ja suorittamista useammassa osassa tulisi myös harkita, jolloin luotujen kontaktien määrää saataisiin lisättyä. Harjoitteluja voisi toteuttaa enemmän hevostalouden näkökulmasta, jolloin ne palvelisivat nykyistä enemmän hevosopiskelijoita. Myös harjoittelun suorittamista ulkomaille voitaisiin tuoda enemmän esille ja luoda mahdollisia harjoittelu-paikkoja ulkomailla muualle kuin hevostalleille. Ulkomailla suoritettu harjoittelu eri organisaatioissa, hallinnollisissa elimissä tai järjestöissä antaisi uutta näkökulmaa Suomen hevostalouteen ja ideoita, miten sitä tulisi kehittää.

Koulutuksen tulisi olla enemmän työelämälähtöistä ja opiskelijoilla tulisi olla mahdollisuus luoda entistä helpommin kontakteja työelämään, yrityksiin, järjestöihin ja hallintoelimiin erilaisten hanke- ja projektitöiden avulla.

LÄHTEET

HAMK. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelman portaali. Opintojen suunnittelu. Maatilaharjoittelu. www.hamk.fi. Viitattu 5.3.2011.

HAMK. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelman portaali. Opintojen suunnittelu. Erikoistumisharjoittelu. www.hamk.fi. Viitattu 5.3.2011.

Hämeen ammattikorkeakoulu. Starttihakemusta. <http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/Yleisopalvelut/starttihakemusta>. Viitattu 5.5.2011.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2005. Opinto-opas 2005. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2006. Opinto-opas 2006. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2007. Opinto-opas 2007. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2008. Opinto-opas 2008. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2009. Opinto-opas 2009. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Hämeen ammattikorkeakoulu 2010. Opinto-opas 2010. Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeenlinna.

Koponen Markus, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Työelämän muutos ja ajankohtaiset haasteet. www.opetin.fi/.../27-tyoeelaemaen-muutos-ja-ajankohtaiset-haasteet.html. Viitattu 6.5.2011.

Koulutusnetti a. Ammattikorkeakouluihin hakeneet, hyväksytyt ja paikan vastaanottaneet. www.koulutusnetti.fi/index.php?file=276. Viitattu 21.2.2011.

Koulutusnetti b. Koulutustarjontahaku. <http://haku.koulutusnetti.fi/koulutusnetti/supplyData.do?command=Selaaj&perustiedot&resultId=0&language=fi&dataType=supplyData&searchType=supplySearch>, <http://haku.koulutusnetti.fi/koulutusnetti/supplyData.do?command=Selaaj&perustiedot&resultId=8&language=fi&dataType=supplyData&searchType=supplySearch>. Viitattu 6.4.2011.

Koulutusnetti c. Koulutustarjontahaku. Syksy 2011, ammattikorkeakoulututkinto, maatilatalous. www.koulutusnetti.fi. Viitattu 21.2.2011.

Koulutusnetti d. Koulutustarjonta haku Syksy 2011, ammattikorkeakoulututkinto, hevostalous. www.koulutusnetti.fi. Viitattu 21.2.2011.

Koulutusnetti e. Opintojen rakenne.
<http://www.koulutusnetti.fi/index.php?file=256>. Viitattu 6.4.2011.

Lappalainen Esko. Alueellinenkaan tasa-arvo ei toteudu agrologien palkoissa. Agrologien Liitto 4/2008.

Lappalainen Esko. Sijoittumistutkimus 2009: Agrologeilla kohtalainen työllisyys. Agrologien Liitto 1/2009.

Mustonen L. (toim.) 2000. Hämeen Härkätietä tiedon valtateille – Hämeen ammattikorkeakoulun synty ja kehitys. Karisto Oy.

Opetushallitus. Ammattikorkeakoulujen valintaopas 2010.
http://www02.oph.fi/koulutusoppaat/AMK_valintaopas.pdf. Viitattu 21.2.2011.

Pirhonen P.O. Mustialan maamiesopisto 1908-1958, Mustialan maamiesopisto, Forssa.

Savonia-ammattikorkeakoulu 2010. Opetussuunnitelma 2010-2014.

Suomen Hippos ry 2007. Hevosalan hanketoiminnan kehittämishaasteet vuosille 2007 - 2013. www.hippolis.fi. Viitattu 6.5.2011.

Tilastokeskus a. Suomen virallinen tilasto (SVT): Syntyneet [verkkojulkaisu].
ISSN=1798-2391. 2009. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.4.2011].
Saantitapa: http://www.stat.fi/til/synt/2009/synt_2009_2010-04-15_tie_001.fi.html.

Tilastokeskus b. Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu].
ISSN=1797-5379. 2009. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.4.2011].
Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vaerak/2009/vaerak_2009_2010-03-19_tie_001.fi.html.

Tilastokeskus c. Suomi lukuina, Palkat ja työvoimakustannukset.
www.tilastokeskus.fi. Viitattu 6.5.2011.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030352>. Viitattu 6.4.2011.

HAMK

Opinto-opas 2010 – Osa 1

Sivu 140 / 193

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelman, hevostalouden suuntautumisvaihtoehdon opinnot

		Laajuus	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
Perusopinnot	PERUS		26	21	3	
Yhteiset opinnot	YHTEI	0				
Kielet ja viestintä	00110002	15				
Yhteisöviestintä	00110117	3	2	1		
Asiantuntijaviestintä	00110118	3	1,5	1,5		
Työelämän englanti	00110317	3	3			
Ammattialan englanti	00110318	3		3		
Ruotsi	00110212	3	1,5	1,5		
Ammatillinen kasvu	00120003	15				
Oppiva osaaja	00120012	3	3			
Ammatillinen osaaja	00120101	3		3		
Tutkiva ja kehittävä osaaja	00120301	3			3	
Tietotyö	00120401	3	3			
Yrittäjämäinen toiminta	00120601	3	3			
Koulutusalaakohtaiset opinnot	10000003	20				
Esimiestaidot ja johtaminen	10001034	3		3		
Markkinointi ja laskentatoimi	10001043	4		4		
Maaseutu- ja ympäristöpolitiikka	10001052	4		4		
Paikkatietojärjestelmien perusteet	10001063	3	3			
Työturvallisuus	10001090	3	3			
Matemaattiset ja tilastolliset menetelmät	10001014	3	3			
Ammattiopinnot	AMMAT		42	18		10
Pakolliset ammattiopinnot	PAKOL	0				
Fysiikka, kemia ja informaatiotekniikka	10041012	6	4	2		
Peltokasvituotannon perusteet	10041151	6	6			
Kotieläintuotannon perusteet	10041140	6	6			
Hevoset ja niiden käyttö yritystoiminnassa	10041630	10	5	5		
Hevostilan perustekniikka	10041640	7	6	1		

HAMK

Opinto-opas 2010 – Osa 1

Sivu 141 / 193

Kestävä maaseutuyrittäminen	10041190	6	6			
Maatalouspolitiikka ja -historia	10041200	4	4			
Maatilan työt	10041210	5	5			
Toimiva maatilayritys	10041120	10		10		
Asiantuntijaksi eteneminen	10041130	10				10
Pääaine	PAINE			19	26	
Hevosyrityksen johtaminen ja kehittäminen	10045699	45				
Talous, johtaminen ja kehittäminen	10045698	25				
Kansainvälinen liiketoimintaosaaminen	10043010	3			3	
Talousosaaminen	10043020	8		4	4	
Tutkimus- ja kehittämisosaaminen	10043040	5			5	
Johtamisosaaminen	10043030	5			5	
Oikeudellinen osaaminen	10043050	4		4		
Tavoitteellinen hevosyritys	10045695	20				
Hevosten ruokinta ja terveys	10046310	7		7		
Talli ympäristö	10046320	4			4	
Hevosjalostus	10046330	4			4	
Kilpailukykyinen hevosyritys	10046340	5			3	2
Sivuaine	SAINE			10	5	
Erikoistunut hevosyritys	10045694	15				
Hevosten valmennus ja kasvatusta	10046350	5			3	2
Tallin ja hevosurheiluala-alueiden suunnittelu	10046360	5				5
Hevosurheilu	10046370	5			5	
Maidon- ja naudanlihan tuotanto	10045688	15				
Maidon- ja naudanlihan tuotantoprosessit	10043110	5		5		
Maidon- ja naudanlihan tuotannon toimintaympäristöt	10043120	5		5		
Maidon- ja naudanlihan tuotannon suunnittelu ja seuranta	10043130	5			5	
Sikatalous	10045689	15				
Sianlihan tuotantoprosessit	10043210	5		5		
Porsastuotannon toimintaympäristöt	10043220	5		5		
Lihasiankasvatuksen toimintaympäristöt	10043230	5			5	

HAMK

Opinto-opas 2010 – Osa 1

Sivu 142 / 193

Peltokasvien viljely	10045690	15				
Maaperälliset kasvutekijät	10043310	5		5		
Peltokasvien tuotanto	10043320	5		5		
Nurmiviljely, rikkakasvit, taudit ja tuhoeläimet	10043330	5			5	
Markkinointi	10045691	15				
Maatalouskauppa ja myyntityö	10043410	4		4		
Markkinointi ja markkinatutkimus	10043420	7			7	
Tuotesuunnittelu ja hinnoittelu	10043430	4		4		
Maatalousteknologia	10045692	15				
Traktorin rakenne ja kunnossapito	10044410	5		5		
Metallityöt ja rakentaminen	10044420	4			4	
Koneellistamisen suunnittelu, koneautomaatio ja erikoiskoneet	10044430	6			6	
Yksityismetsätalous	10045693	15				
Metsätuotanto	10044540	5		5		
Metsien hyödyntäminen	10044550	5			5	
Metsä ja yhteiskunta	10044560	5			5	
Vapaasti valittavat opinnot	6666				10	5
Harjoittelu	4444		20			10
Maatilaharjoittelu	10048011	20	20			
Erikoistumisharjoittelu	10048021	10				10
Opinnäytetyö	7777					15
Opinnäytetyö	10049010	15				15
		240	88	68	44	40

5.2 Opintojen sijoittuminen opiskeluvuosiin

Perusopinnot on sijoitettu eri vuosille oheisen taulukon mukaisesti. Ammattiopintojen toteutussuunnitelma (ks. seuraavan sivun taulukko) julkaistaan toisen opiskeluvuoden syksyllä. Suunnitelma voi muuttua vuosittain.

MAASEUTUELINKEINOJEN KOULUTUSOHJELMA 240 op										
Agrologi (AMK)										
Opintokokonaisuudet ja -jaksot		op	1. vuosi		2. vuosi		3. vuosi		4. vuosi	
			syksy	kevät	syksy	kevät	syksy	kevät	syksy	kevät
Perusopinnot 110 op										
Menetelmäopinnot 32 op										
LMAP101	Opiskelijana ammattikorkeakoulussa	4	x	x	x	x	x	x	x	x
LMAP102	Tietotekniikka osaamisen apuna	3	x							
LMAP103	Matematiikka	3	x							
LMAP104	Asiantuntijaviestintä	5		x						
LMCE105	English for Working Life	3		x						
LMAP106	Kemia	4		x						
LMAP107	Projektit kehittämisen välineenä	5						x		
LMAP108	Tutkimusmenetelmät	5						x		
Kasvinviljely 16 op										
LMAP201	Kasvinviljelyn perusteet	5		x						
LMAP202	Viljelykasvit ja viljelyolosuhteet	4			x					
LMAP203	Kasvinviljelyn suunnittelu	4				x				
LMAP204	Kasvisto	3				kesällä				
Kotieläintuotanto 13 op										
LMAP301	Kotieläinten hoito	3	x							
LMAP302	Kotieläinfysiologia	3		x						
LMAP303	Kotieläintuotannon järjestäminen	3			x					
LMAP304	Kotieläinjalostus ja ruokinnan suunnitt.	4				x				
Maatalousteknologia 10 op										
LMAP401	Maatilan työkoneet ja koneetjut	4	x							
LMAP402	Koneellistamisen ja energiaratk. suunn.	3			x					
LMAP403	Maatilarakentaminen	3				x				
Metsäntuotanto ja ympäristö 8 op										
LMAP501	Maatilmetsänhoito	4	x							
LMAP502	Maatila- ja globaali ympäristö	4				x				
Yritystalous 12 op										
LMAP601	Maatila-yrityksen perusteet	4		x						
LMAP602	Maatila-yrityksen talous	4			x					
LMAP603	Liiketoiminnan perusteet	4			x					
Maaseutu yhteiskunnassa 19 op										
LMCE701	English for Profession and Networks	5				x				
LMAP702	Eurooppalainen maaseutupolitiikka	4				x				
LMAP703	Yhteisöviestintä	4					x			
LMCR704	Yrkessvenska	3					x			
LMAP705	Vaikuttajana yhteiskunnassa	3							x	
Harjoittelut 50 op										
Maatalousharjoittelu 30 op										
LMAH101	Johdatus maaseutuelinkeinoihin	3	x							
LMAH102	Kevät ja kesä maatilalla	12		x						
LMAH103	Maatilan syksy - vuoden tulos	12			x					
LMAH104	Harjoittelukirja	3			x					
Työelämäharjoittelu 20 op										
LMAH201	Toimijana työelämässä	12					x			
LMAH202	Asiantuntijan roolit	8							x	
LMAO101 Opinnäytetyö 15 op										
							x	x	x	x

Opintokokonaisuudet ja -jaksot		op	1.vuosi		2.vuosi		3.vuosi		4.vuosi	
			syksy	kevät	syksy	kevät	syksy	kevät	syksy	kevät
Ammattiopinnot 50 op										
Hevostalous 50 op (suuntautumisvaihtoehto)										
Hevosanatomia, fysiologia, terveydenhoito, kavionhoito ja kengitys 10 op										
LMAA101	Hevosanatomia ja fysiologia	3								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA102	Hevosan terveydenhoito	4								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA103	Kavionhoito ja kengitys	3								toteutussuunnitelman mukaan
Hevosruokinta 10 op										
LMAA104	Hevosruokinta	5								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA105	Hevosruokinnan suunnittelu	5								toteutussuunnitelman mukaan
Hevosyritykset, rakentaminen ja ympäristöhoito 10 op										
LMAA301	Kannatt.tekijät ja keh.mahdollisuudet	4								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA107	Tallirakennukset ja ympäristö	6								toteutussuunnitelman mukaan
Hevoskasvatus ja jalostus 10 op										
LMAA108	Hevosjalostus	3								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA109	Hevoskasvatus	4								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA306	Asiakaspalvelu ja markkinointi	3								toteutussuunnitelman mukaan
Hevoshoito ja valmennus 10 op										
LMAA111	Valmennusfysiologia	4								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA112	Kilpahevosien hoito ja valmennus	6								toteutussuunnitelman mukaan
Kotieläinyrittäminen 20 op (pakollinen muille kuin hevostalouteen suuntautuville)										
Nautakarja 10 op										
LMAA201	Maidontuotanto	3								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA202	Lihantuotanto	3								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA203	Nautakarjateknologia	4								toteutussuunnitelman mukaan
Yrityksen suunnittelu ja seuranta 10 op										
LMAA301	Kannatt.tekijät ja keh.mahdollisuudet	4								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA302	Maatilan sukupolvenvaihdos	3								toteutussuunnitelman mukaan
LMAA303	Laskentatoimen perusteet	3								toteutussuunnitelman mukaan
Kotieläintuotanto ja -teknologia 20 op										
Sikatalous, siipikarja ja erikoiseläintuotanto 10 op										
LMAA204	Sikatalous	4								hopsin mukaan
LMAA205	Siipikarja ja erikoiseläintuotanto	3								hopsin mukaan
LMAA206	Mikrobiologia ja tuotehygienia	3								hopsin mukaan
Eläinainekset ja eläinten terveys 10 op										
LMAA207	Eläinaineksen valinta	5								hopsin mukaan
LMAA208	Eläinten käyttäytym. ja eläinterv.huolto	5								hopsin mukaan
Yrittäjyys ja johtaminen 20 op										
Yrityksen taloushallinto 10 op										
LMAA304	Liikekirjanpidon sovelt. ja analysointi	5								hopsin mukaan
LMAA305	Maksuvalmius ja budjetointi	5								hopsin mukaan
Yrityksen johtaminen 10 op										
LMAA306	Asiakaspalvelu ja markkinointi	3								hopsin mukaan
LMAA307	Laatujohtaminen	4								hopsin mukaan
LMAA308	Maaseutuelinkeinojen mahdollisuudet	3								hopsin mukaan
Kasvinviljely ja viljelyteknologia 10 op										
LMAA401	Tuottava kasvinviljely	5								hopsin mukaan
LMAA402	Kasvinviljelyssä käytettävät teknologiat	5								hopsin mukaan
Maatilan tietojärjestelmät ja teknologia 10 op										
LMAA501	Maatilan tietojärjestelmät	5								hopsin mukaan
LMAA502	Maatilan teknologia	5								hopsin mukaan
Metsä, ympäristö ja energia 10 op										
LMAA601	Metsätalouden liikkeenjohto	5								hopsin mukaan
LMAA603	Energia ja ympäristö	5								hopsin mukaan

SAATEKIRJE

Hyvät Mustialassa, hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa opiskelleet

Opiskelen itse viimeistä vuotta ”hevosagrologiksi” Hämeen ammattikorkeakoulussa Mustialan yksikössä. Teen opinnäytetyötäni hevostalouden suuntautumisvaihtoehdossa opiskelleiden työllistymisestä. Haluaisin selvittää mille aloille ja millaisiin työtehtäviin ”hevosagrologit” todellisuudessa päätyvät. Vastaava kysely on toteutettu ensimmäisen kerran vuonna 2005. Voit vastata kyselyyn vaikka olisit keskeyttänyt opintosi.

Jotta kyselyn tulos olisi luotettava, toivon, että mahdollisimman moni täyttäisi kyselyn 13.3.2011 mennessä. Jokaisen vastaus on erittäin tärkeä! Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Koska yhteystietolistamme ei ole täydellinen, voit mielihyvin välittää kyselyä eteenpäin kurssikavereillesi.

Täytähän kyselyn loppuun yhteystietosi, mikäli haluat että sinuun otetaan yhteyttä oppilaitoksen taholta. Jos sinulle herää kysymyksiä, vastaan niihin mielelläni sähköpostitse: julia.launikivi@student.hamk.fi

KYSELY

"Hevosagrologien" työllistymistilanne

Hyvät Mustialassa, hevostalouden suuntautumisvaihtoehtossa opiskelleet

Opiskelen itse viimeistä vuotta "hevosagrologiksi" Hämeen ammattikorkeakoulussa Mustialan yksikössä. Teen opinnäytetyötäni hevostalouden suuntautumisvaihtoehtossa opiskelleiden työllistymisestä. Haluaisin selvittää mille aloille ja millaisiin työtehtäviin "hevosagrologit" todellisuudessa päätyvät. Vastaava kysely on toteutettu ensimmäisen kerran vuonna 2005. Voit vastata kyselyyn vaikka olisit keskeyttänyt opintosi.

Jotta kyselyn tulos olisi luotettava, toivon, että mahdollisimman moni täyttäisi kyselyn **13.3.2011 mennessä. Jokaisen vastaus on erittäin tärkeä!** Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Koska yhteystietolistamme ei ole täydellinen, voit mielihyvin välittää kyselyä eteenpäin kurssikaverillesi.

Täytätähän kyselyn loppuun yhteystietosi, mikäli haluat että sinuun otetaan yhteyttä oppilaitoksen taholta. Jos sinulle herää kysymyksiä, vastaan niihin mielelläni sähköpostitse: julia.launikivi@student.hamk.fi

Taustatiedot

1) Sukupuolesi?

- ☐ nainen
☐ mies

2) Oletko opiskellut?

- ☐ nuorisopuolella
☐ aikuispuolella
☐ aloittanut nuorisopuolella ja vaihtanut aikuispuolelle?

3) Saitko opintosi suoritettua tavoiteajassa? (4 vuodessa)

- ☐ kyllä, suoritin opintoni tavoiteajassa
☐ en, minulla meni kauemmin suorittamisessa
☐ sain opintoni suoritettua alle tavoiteajan

4) Jos et saanut suoritettua opintojasi tavoiteajassa (4 vuodessa) mikä oli viivästymisen syy?

- ☐ työ
☐ perhesyyt
☐ jokin muu syy, mikä?

5) Opintojesi aloittamisvuosi Mustialassa?

1995

6) Valmistumisvuotesi Mustialasta?

syksy 1996

7) Työskentelitkö opintojesi aikana?

- ☐ en
☐ kyllä

8) Mikäli vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, kertoisitko hieman työskentelystäsi koulun ohella? Kuinka monta vuotta olit työelämässä opintojen aikana, olitko töissä osa-aikaisesti vai täysipäiväisesti?

9) Mikäli keskeytit opintosi, minä vuonna se tapahtui?

10) Miksi keskeytit opintosi?

11) Jos sinulla olisi mahdollisuus suorittaa keskenjääneet opintosi loppuun, haluaisitko suorittaa ne?

- ☐ kyllä
☐ en
☐ ehkä

12) Käyttitkö lakisääteistä poissaolo-oikeutta opiskelujesi aikana?

- ☐ en
☐ kyllä, kuinka monta lukukautta? (Huomioi, että yksi lukukausi tarkoittaa syys- tai kevätlukukautta, olet voinut olla enintään poissaolevana 4 lukukautta joka tarkoittaa kahta lukuvuotta)

13) Millä tutkinnolla hait Mustialaan?

- ☐ lukion päättötodistus/ylioppilastutkinto
☐ ammatillinen perustutkinto, mikä?

14) Kuinka monta tutkintoa sinulla on Mustialan tutkinnon lisäksi?

15) Jos sinulla on jokin muu tutkinto, millainen se on? (Voit valita monta vaihtoehtoa. Jos mikään vaihtoehto ei vastaa nykyistä koulutustilannettasi, selitä "jokin muu tutkinto, mikä?" kohtaan tilanteesi)

- ☐ ei ole
☐ minulla on ammattitutkinto, mikä?
☐ minulla on ammattikorkeakoulututkinto, mikä?
☐ minulla on yliopistotutkinto, mikä?
☐ jokin muu tutkinto, mikä?

16) Oletko suorittanut tutkinnon/tutkinnot ennen vai jälkeen Mustialan opintojen?

- ☐ ennen
☐ jälkeen
☐ samanaikaisesti

Ensimmäinen työpaikka

17) Saitko agrologi (AMK) tutkinnon perusteella ensimmäisen työpaikkasi opintojen jälkeen?

- ☐ kyllä
☐ en

18) Ensimmäisen työpaikkasi toimiala

- ☐ hevosala
☐ maatalousala
☐ hevosalan ja maatalousalan yhdistelmä
☐ jokin muu, mikä?

19) Mitä kautta löysit ensimmäisen työpaikkasi?

- ☐ opiskelun/harjoittelun kautta
☐ suhteilla
☐ työvoimatoimistosta
☐ lehti-ilmoituksesta
☐ netistä
☐ otin itse suoraan yhteyttä työnantajaan
☐ muuta kautta, miten?

20) Kauanko kesti saada työpaikka valmistumisen jälkeen?

- ☐ työpaikka oli tiedossa jo ennen valmistumista
☐ heti valmistumisen jälkeen
☐ alle 1 kk
☐ 1-3 kk
☐ 4-6 kk
☐ yli 6 kk

21) Jos sinulla kesti työllistyä yli 6kk valmistumisen jälkeen, osaatko eritellä mistä se johtui?

22) Oliko ensimmäinen työsuhteesi?

- ☐ vakituinen
- ☐ määrä-aikainen
- ☐ jokin muu, mikä?

23) Ensimmäisen työpaikkasi sijainti?

- ☐ Etelä-Suomen lääni
- ☐ Länsi-Suomen lääni
- ☐ Itä-Suomen lääni
- ☐ Oulun lääni
- ☐ Lapin lääni
- ☐ Ahvenanmaan lääni
- ☐ Ulkomailla, missä?

24) Bruttopalkkatasosi (€/kk) ensimmäisessä työpaikassasi?

enintään 1000€

25) Ensimmäinen työnantajasi?

- ☐ valtio
- ☐ kunta
- ☐ oma yritys
- ☐ yksityinen yritys, mikä?
- ☐ järjestö tai vastaava, mikä?
- ☐ jokin muu, mikä?

26) Asemasi (tehtävänimikkeesi) ensimmäisessä työpaikassasi?

27) Työtehtäviesi tyyppi ensimmäisessä työpaikassasi?

- ☐ neuvontatehtävät
- ☐ tutkimustehtävät
- ☐ hallintotehtävät
- ☐ opetustehtävät
- ☐ suunnittelutehtävät
- ☐ markkinointitehtävät
- ☐ myyntitehtävät
- ☐ jotkin muut tehtävät, mitkä?

Nykyinen työpaikka (mikäli työskentelet yhä ensimmäisessä työpaikassasi, vastaathan myös seuraaviin kysymyksiin)

28) Mikä on tämän hetkinen työtilanteesi?

- ☐ kokopäivätyössä
- ☐ osapäivätyössä
- ☐ työtön
- ☐ äitiys/isyyslomalla
- ☐ opiskelija, mikä tutkinto
- ☐ yrittäjä

29) Kuinka monta työpaikkaa sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen nykyinen työsi mukaanluettuna?

0

30) Onko agrologi (AMK) tuoma ammattitaito sinulle tällä hetkellä?

- ☐ päätoiminen tulonlähde
☐ sivutoiminen tulonlähde
☐ en tarvitse tutkintoani tällä hetkellä

31) Jos toimit yrittäjänä, oletko

- ☐ kokopäiväinen yrittäjä
☐ olen vieraalla osa-aikaisesti töissä ja toimin yrittäjänä omassa yrityksessäni
☐ olen vieraalla kokopäiväisesti töissä ja toimin yrittäjänä omassa yrityksessäni
☐ jokin muu järjestely, mikä?

32) Nykyisen työpaikkasi/yrityksesi toimiala?

- ☐ hevosala
☐ maatalousala
☐ hevosalan ja maatalousalan yhdistelmä
☐ jokin muu, mikä?

33) Mikä oli bruttopaikkasi tammikuussa 2011?

34) Millainen on nykyisen työsuhteesi tyyppi?

- ☐ vakituinen
☐ määräaikainen
☐ jokin muu, mikä?

35) Nykyisen työpaikkasi sijainti?

- ☐ Etelä-Suomen lääni
☐ Länsi-Suomen lääni
☐ Itä-Suomen lääni
☐ Oulun lääni
☐ Lapin lääni
☐ Ahvenanmaan lääni
☐ Ulkomailla, missä?

36) Nykyinen työnantajasi?

- ☐ valtio
☐ kunta
☐ oma yritys
☐ yksityinen yritys, mikä?
☐ järjestö tai vastaava, mikä?
☐ jokin muu, mikä?

37) Asemasi (tehtävänimikkeesi) nykyisessä työpaikassasi?

38) Työtehtäviesi tyyppi nykyisessä työpaikassasi?

- ☐ neuvontatehtävät
☐ tutkimustehtävät
☐ hallintotehtävät
☐ opetustehtävät
☐ suunnittelutehtävät
☐ markkinointitehtävät
☐ myyntitehtävät
☐ jotkin muut tehtävät, mitkä?

Työelämän ja opiskelun vastaavuus

39) Vastaako mielestäsi "hevosagrologin" tutkinto nykyisen työpaikkasi työnkuvaa?

- ☐ kyllä
☐ ei, olen alikoulutettu työhöni
☐ ei, olen ylikoulutettu työhöni

40) Kuinka helppoa mielestäsi on "hevosagrologin" koulutusta vastaavan työn löytäminen?

- ☐ erittäin helppoa
☐ melko helppoa
☐ melko vaikeaa
☐ erittäin vaikeaa

41) Kuinka hyvin koulutus mielestäsi vastaa työelämän vaatimuksiin?

- ☐ erittäin hyvin
☐ melko hyvin
☐ melko huonosti
☐ erittäin huonosti

42) Jos sinulla on muita tutkintoja, miten ne ovat vaikuttaneet työllistymiseesi?

43) Kuinka tärkeinä pidät seuraavia tekijöitä työllistymisen kannalta? (1=ei tärkeä, 5=tärkeä)

	1	2	3	4	5
koulutuksen antamat teoriatiedot	☐	☐	☐	☐	☐
hevosalan työkokemus	☐	☐	☐	☐	☐
työkokemus yleisesti	☐	☐	☐	☐	☐
vuorovaikutustaidot	☐	☐	☐	☐	☐
ryhmätyöskentelytaidot	☐	☐	☐	☐	☐
tietotekniikkataidot	☐	☐	☐	☐	☐
esiintymistaidot	☐	☐	☐	☐	☐
kielitaito	☐	☐	☐	☐	☐

44) Mitä muita tekijöitä pidät työllistymisen kannalta tärkeänä?

45) Mitkä Mustialassa opetettavat aineet ovat olleet hyödyllisimpiä työelämässä?

46) Mistä aiheista olisit halunnut lisäkoulutusta?

47) Koetko tarvitsevasi täydennyskoulutusta? Mistä aiheista?

48) Vapaa sana